

2004 sayılı İcra ve İflâs Kanununun bâzı maddelerinde değişiklik yapılmasına ve bu kanuna bâzı madde ve fıkralar eklenmesine dair Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 6.3.1965 - Sayı : 11946)

No.
538

Kabul tarihi
18.2.1965

MADDE 1. — İcra ve İflâs Kanununun 1 nci maddesi ağağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İcra daireleri ve memurları

Madde 1. — Her asliye mahkemesinin yargı çevresinde yeteri kadar icra dairesi bulunur.

Her icra dairesinde Adalet Bakanlığınca atanacak bir icra memuru ile yeteri kadar yardımcı ve mahallince atanacak kâtip, mübaşir ve sair müstahdemler bulundurulur.

Ayrıca icra memuru olmayan yerlerde bu vasıfe mahkeme başkâtipleri tarafından görülür.

Adalet teşkilâtı sulh mahkemesinden ibaret bulunan yerlerde Adalet Bakanlığı bu mahkemelere görmeye yetkili olduğu işlerde icra yetkisini verebilir. Bu takdirde icra memuruna ait görev ve yetkiler mahkeme başkâtibi, yokluğu halinde zabıt kâtibi tarafından yerine getirilir.

Birden ziyade asliye mahkemesi olan yerlerde Adalet Bakanlığı icra dairelerini bir arada buldurmaya ve aynı tetkik merciine bağlamaya yetkilidir.

MADDE 2. — İcra ve İflâs Kanununun 5 nci maddesine ağağıdaki fıkra eklenmiştir :

Zarara uğrıyan şahıs mesuliyet dâvasında aynı zamanda Devleti de hasım gösterebilir; bu halde verilen karar Devlet aleyhine de kesin hüküm teşkil eder.

MADDE 3. — İcra ve İflâs Kanununun 6 ncı maddesi ağağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Devletin sorumluluęu

Madde 6. — Zarara uğrıyan şahıs, sabit olan zarar ve ziyanını kusurlu olandan veya kefilinden ister. Bunlardan istifası mümkün olmazsa Devletten ister. Şu kadar ki, icra dairesine tevdi veya bu dairece tahsil olunan paraların ve 88 nci maddenin birinci fıkrasında sayılan değerlerin ilgili memur tarafından zimmete geçirilmesi halinde Devlet hak sahiplerine karşı birinci derecede sorumludur. Her iki halde de Hazinesin aml sorumlularına ve kefillerine rücu hakkı saklıdır.

Devlet, sorumluluęuna iştirak ettiği vazifelilerden teminat isteyebilir.

MADDE 4. — İcra ve İflâs Kanununun 8 nci maddesi ağağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Tutanaklar

Madde 8. — İcra ve iflâs daireleri yaptıkları muamelelerle kendilerine vâkı talen ve beyanlar hakkında bir tutanak yaparlar. Sözlü itirazlar ile talep ve beyanların altları ilgililer ve icra memuru veya muavini veya kâtipi tarafından imzalanır.

İlgililer bu tutanakları görebilir ve bunların örneğini alabilir.

İcra ve iflâs dairelerinin tutanakları, hilâfı sabit oluncaya kadar muteberdir.

MADDE 5. — İcra ve İflâs Kanununun 9 ncu maddesi ağağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Para ve değerli eşyanın tevdi

Madde 9. — İcra ve iflâs daireleri; aldıkları paraları ve kıymetli evrak ve değerli şeyleri, nihayet ertesini iş günü, çalışma saati sonuna kadar, sermayesinin yarısından fazlası Devlete ait bu-

lunan bankalardaki hesaplarına yatırmaya, banka bulunmayan yerlerde icra veya mahkeme kasalarında muhafazaya, kasa da olmayan mahallerde mal sandıklarına bırakmaya mecburdurlar.

İcra ve iflâs dairelerinin para ve değerli şeyleri yatıracakları bankalar hazırlanacak yönetmelikte gösterilir.

MADDE 6. — İcra ve İflâs Kanununun 10 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İş görmekten memnuniyet

Madde 10. — İcra ve iflâs işlerine bakan memur ve müstahdemler :

1. Kendisinin,
  2. Karı veya kocasının, nişanlısının yahut kan ve sıhrî usul ve fîruunun veya üçüncü derece dâhil olmak üzere bu dereceye kadar olan kan ve sıhrî civar hısımlarının,
  3. Kanuni mümessili veya vekili yahut müstahdemi bulunduğu bir şahsın,
- Menfaati olan işleri göremeyip derhal tetkik merciine haber vermeye mecburdur. Tetkik merci müracaatı yerinde görürse o işi diğer bir memura, bulunmayan yerlerde kâtiplerinden birine verir.

MADDE 7. — İcra ve İflâs Kanununa 10 ncu maddeden sonra aşağıdaki madde eklenmiştir :

İcra hâkimi ve yardımcılarının reddi

Madde 10. a — İcra hâkimi veya yardımcılarını reddedildiği takdirde Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunundaki hükümler uygulanır. Ret talebinde bulunan dilekçesinde ret sebeplerini delilleri ile birlikte bildirmek zorundadır.

Ret talebinin reddi hakkındaki kararın temyizi, icra hâkiminin işe bakıp karar vermesine mâni değildir. Ret talebinin reddi hakkındaki kararın bozulması halinde reddedilen hâkimin verdiği kararın yerine getirilmesi geri bırakılır. Bozma kararına uyularak ret talebi kesin surette kabul edilirse karar kaldırılır. 40 nci madde hükümleri kıyasen uygulanır.

MADDE 8. — İcra ve İflâs Kanununun 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İcra dairelerine ödeme

Madde 12. — İcra dairesi, takibedilmekte olan bir para alacağına mahsuben borçlu veya üçüncü şahıs tarafından ödenen paraları kabule mecburdur. Bununla borçlu bu miktar borcundan kurtulur.

MADDE 9. — İcra ve İflâs Kanununa 13 ncu maddeden sonra aşağıdaki madde eklenmiştir :

Birinci teftiş

Madde 13. a — 13 ncu maddeye göre Cumhuriyet savcılarınca ilk defa yapılacak teftişin, geçen bir yıllık işlemlere şâmil olmak üzere her sene Ocak ayı içinde yapılması ve düzenlenecek raporların birer örneğinin icra ve iflâs dairesi ile Cumhuriyet savcılığında saklanması, diğer örneğinin ise en geç o ayın sonunda Adalet Bakanlığına gönderilmesi gereklidir.

Teftişlerin yapılması, savcılıkların açık olması hallerinde bunun kimler tarafından yerine getirileceği ve teftiş raporlarının nasıl düzenleneceği yönetmelikte belirtilir.

MADDE 10. — İcra ve İflâs Kanununun 14 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Tüzük, yönetmelik ve Yargıtay kararları

Madde 14. — Bu kanunun uygulama şekli tüzükle, İcra ve İflâs daireleri ile tetkik mercilerinin de tutulacak defterlerle dosyaların ve diğer basılı kâğıtların düzenlenme şekilleri Adalet Bakanlığınca hazırlanacak yönetmelikle tâyin ve tesbit olunur.

İcra ve iflâs işlerine ait Yargıtay kararları, çıkarılacak resmî bir kararlar dergisinde muntazam zaman yayınlanır.

MADDE 11. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 18 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Yargılama usulleri

Madde 18. — Tetkik merciiine arz edilen hususlarda basit yargılama usulü uygulanır.

Şu kadar ki, talep ve cevaplar dilekçe ile olabileceği gibi tetkik merciiine ifade zaptettirmek suretiyle de olur.

Kanunda sarahat bulunmayan hallerde tetkik mercii iki taraf arasında duruşma yapılmasına lüzum olup olmadığını takdir eder; duruşma yapılmasını tensibettiği takdirde tarafları en kısa zamanda duruşmaya çağırır ve gelmeseler bile icabeden kararı verir. Duruşma yapılmayan işlerde merci, işin kendisine geldiği tarihten itibaren en geç on gün içinde kararını verir. Duruşmalar ancak zaruret halinde ve onbeş gün geçmemek üzere tâlik olunabilir.

MADDE 12. — İcra ve İflâs Kanununun 19 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Müddetler

Başlaması ve bitmesi

Madde 19. — Gün olarak tâyin olunan müddetlerde ilk gün hesaba katılmaz.

Ay veya sene olarak tâyin olunan müddetler ayın veya senenin kaçınıcı günü işlemeye başlamış ise biteceği ay veya senenin aynı gününde ve müddetin biteceği ayın sonunda böyle bir gün yoksa ayın son gününde biter.

Bir müddetin sonuncu günü resmî bir tatil gününe raslarsa, müddet tatili takibeden günde biter.

Müddet, son günün tatil saatinde bitmiş sayılır.

MADDE 13. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 21 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İcra tebliğleri

Madde 21. — İcra dairelerince yapılacak tebliğler yazı ile ve Tebliğat Kanunu hükümlerine göre olur. Bu tebliğler makbuz karşılığında doğrudan doğruya tevdi suretiyle de yapılabilir.

İlâmda ve 38 nci maddeye göre ilâm hükmünde sayılan belgelerle ipotek senesinde yazılı olan adresi değiştiren alacaklı veya borçlu; keyfiyeti birbirlerine noter vasıtasıyla bildirmiş olmadıkça, tebligat aynı adrese yapılır ve bu adreste bulunmadığı takdirde Tebliğat Kanununun 35 nci maddesi uygulanır.

Adres değişikliği, yukardaki fıkra gereğince alacaklı veya borçlu tarafından diğer tarafa tebliğ olunduğu halde eski adrese tebligat yaptırarak Tebligat Kanununun 35 nci maddesinden faydalanmış olan taraf bu suretle diğer tarafa verdiği bütün zararları yüzde 15 fazlasıyla ödemeye mecbur olduğu gibi hakkında 343 nci maddede ki ceza da uygulanır.

MADDE 14. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 ve 6763 sayılı kanunlarla değişik 24 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Menkul teslimi

Madde 24. — Bir menkulün teslimine dair olan ilâm icra dairesine verilince icra memuru bir icra emri tebliği suretiyle borçluya yedi gün içinde o şeyin teslimini emreder.

İcra emrinde; alacaklı ve borçlunun ve varsa müessesilerinin adları ve soyadları ile şöhret ve iframotgâh'ları, hükmü veren mahkemenin ismi ve hükmolunan şeyin neden ibaret olduğu, ilâmın tarih ve numarası ve tetkik merciinden veya temyiz yahut iadisi muhakeme yoluyla aidolduğu mahkmeden icranın geri bırakılması hakkında bir karar getirilmedikçe cebri icraya devam olunacağı yazılır.

Borçlu, bu emri hiç tutmaz veya eksik bırakır ve hükmolunan menkul veya misli yedinde bulunursa elinden zorla alınıp alacaklıya verilir.

Yedinde bulunmazsa ilâmda yazılı değeri alınır. Vermezse ayrıca icra emri tebliğine hacet kalmakla beraber haciz yoluyla tahsil olunur. Menkul malın değeri, ilâmda yazılı olmadığı veya ihtilâflı bulunduğu takdirde, icra memuru tarafından takip tarihindeki rayice göre takdir olunur.

Hükmolunan menkulün değeri, borsa veya ticaret odalarından, olmayan yerlerde icra memuru tarafından seçilecek bilirkişiden sorulup alınacaktır veya göre tâyin edilir.

İlgililerin bu hususta tetkik merciine şikâyet hakları vardır.

26 ncı maddenin 3 ve 4 ncü fıkraları, gemi siciline kayıtlı olmayan gemiler hakkında da uygulanır.

MADDE 15. — İcra ve İflâs Kanununa 25 ncı maddeden sonra aşağıdaki madde eklenmiştir :

Çocukla şahsi münasebet tesisine dair ilâmın icrası

Madde 25. a — Çocukla şahsi münasebetlerin düzenlenmesine dair ilâm hükmünün yerine getirilmesi talibi üzerine icra memuru, küçüğün ilâm hükümleri dairesinde lehine hüküm verilen tarafla şahsi münasebette bulunmasına mâni olmamasını; aksi halde ilâm hükmünün zorla yerine getirileceğini borçluya 24 ncü maddede yazılı şekilde bir icra emri ile tebliğ eder. Bu emirde ilâm hükmüne aykırı hareketin 341 ncı maddedeki cezası müstelzim olduğu da yazılır.

Borçlu bu emri tutmazsa ilâm hükmü zorla yerine getirilir. Borçlu alacaklının şikâyeti üzerine ayrıca 341 ncı maddeye göre cezalandırılır.

MADDE 16. — İcra ve İflâs Kanununun 32 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İcra emri ve muhtevası

Madde 32. — Para borcuna veya teminat verilmesine dair olan ilâm icra dairesine verilince icra memuru borçluya bir icra emri tebliğ eder. Bu emirde 24 ncü maddede yazılanlardan başka hükmolunan şeyin cinsi ve miktarı gösterilir ve nihayet yedi gün içinde ödenmesi ve bu müddet içinde borç ödenmez veya hükmolunan teminat verilmezse tetkik merciinden veya temyiz yahut iadisi muhakeme yolu ile aidolduğu mahkmeden icranın geri bırakılmasına dair bir karar getirilmedikçe cebri icra yapılacağı ve bu müddet içinde 74 ncü madde mucibince mal beyanında bulunması ve bulunmazsa hapis ile tazyik olunacağı ve hakikata muhalif beyanda bulunursa hapis ile cezalandırılacağı ihtar edilir.

MADDE 17. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 33 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İcranın geri bırakılması

Madde 33. — İcra emrinin tebliği üzerine borçlu yedi gün içinde dilekçe ile icra tetkik merciine başvurarak borcun zaman aşımına uğradığı veya imhal veya itfa edildiği itirazında bulunabilir. İtfa veya imhal iddiası yetkili mercilerce re'sen yapılmış veya usulüne göre tasdik edilmiş yahut icra dairesinde veya tetkik merciinde veya mahkeme önünde ikrar olunmuş senetle tevsik edildiği takdirde icra geri bırakılır.

İcra emrinin tebliğinden sonraki devrede tahvil, kefil, itfa, imhal, veya zaman aşımına dayanan geri bırakma istekleri her zaman yapılabilir. Bunlardan itfa veya imhale dayanan istekler mutlaka noterlikçe resmî yapılmış veya tasdik bulunmuş belgelere veya icra zaptına istinadettirilmelidir.

Totkili mercii, geri bırakılma talebini reddettiği takdirde borçlu ancak temyiz süresi içinde alacağı karşılıyacak nakit veya mercice kabul edilecek menkul rehin veya esham veya tahvilât veya gayrimenkul rehni yahut muteber bir banka kefaleti göstermek şartıyla temyiz yoluna gidebilir. Borçlunun yeter malı mahcuz ise veya borçlunun talebi üzerine temyiz süresi içinde yeter malı haczedilmişse bu fıkırada yazılı teminatı göstermeye lüzum yoktur.

Borçlu olmadığı parayı ödemek mecburiyetinle kalan borçlunun 72 nci madde mucibince istirdat dâvası açarak paranın geriye verilmesini istemek hakkı saklıdır.

MADDE 18. — İcra ve İflâs Kanununa 33 üncü maddeden sonra aşağıdaki madde eklenmiştir :

İlâmın zaman aşımına uğradığı iddiası

Madde 33 a. — İlâmın zaman aşımına uğradığı veya zaman aşımının kesildiği veya tatile uğradığı iddiaları icra tetkik mercii tarafından resmî vesikalara müsteniden incelenerek icranın geri bırakılmasına veya devamına karar verilir.

Alacaklı, icranın geri bırakılması kararının kesinleştiğinin kendisine tebliğinden sonra, zaman aşımının vâki olmadığını ispat sadedinde ve 7 gün içinde umumî mahkemelerde dâva açabilir. Aksi takdirde icrası istenen ilâmın zaman aşımına uğradığı hususu kesin hüküm teşkil eder.

İcra kararının devamına karar verilmesi halinde 33 üncü maddenin son fıkrası burada da uygulanır.

MADDE 19. — İcra ve İflâs Kanununun 33 üncü maddesiyle değiştirilen 36 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İcra kararının geri bırakılması için verilecek mühlet

Madde 33. — İlâmı temyiz eden borçlu hükümlenen para veya esyanın resmî bir mercie depo edildiğini ispat eder yahut hükümlenen para veya esya kıymetinde mercice kabul edilecek menkul rehin veya esham veya tahvilât veya gayrimenkul rehin veya muteber banka kefaleti gösterirse veya borçlunun hükümlenen para ve esyaya karşılıyacak malı mahcuz ise icranın geri bırakılması için Yargıtaydan karar alınmak üzere icra memuru tarafından kendisine münasip bir mühlet verilir. Bu mühlet ancak zoruret halinde uzatılabilir.

Borçlu, Devlet veya adli müzaheretle nail bir kimse ise teminat göstermek mecburiyeti yoktur.

Ücretli ilgililer tarafından verilirse Yargıtayın icranın geri bırakılması hakkındaki karar icra dairesine telegrafla bildirilir.

Hafızta hükümlerinde böyle bir mühlet verilemez.

Yargıtayca hüküm bozulduğu takdirde borçlunun miracaata üzerine, bozmanın mahiyetine göre teminatın geri verilip verilmeyeceğine mahkemeye kesin olarak karar verilir.

Yargıtayca ilâmın onanması halinde, alacaklıın talebi üzerine, başkaca muameleye hacet kalmaksızın teminata konu olan para alacaklıya ödenir, mal ve haklar ise, malın nevinde göre icra memurluğınca paraya çevrilir. İlâm alacaklısının teminat üzerinde rüçhan hakkı vardır.

MADDE 20. — İcra ve İflâs Kanununun 38 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İlâm mahiyetini haiz belgeler

Madde 33. — Mahkeme huzurunda yapılan, sulhlar, kabuller ve para borcu ikrarını havi resmî tanzim edilen noter senetleri ve temyiz kefaletnameleri ile icra dairesindeki kefaletler, ilâmların icrası hakkındaki hükümlere tabidir. Bu maddedeki icra kefaletleri müteselsil kefalet hükmündedir.

MADDE 21. — İcra ve İflâs Kanununun 43 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İflâsa tabi şahıslar hakkındaki takip

Madde 43. — İflâs yolu ile takip, ancak Ticaret Kanunu gereğince tacir sayılan veya tacirler hakkındaki hükümlere tabi bulunanlar ile özel kanunlarına göre tacir olmadıkları halde iflâsa tabi buldukları bildirilen hakikî veya hükmi şahıslar hakkında yapılır. Şu kadar ki, alacaklı bu kimseler hakkında haciz yolu ile de takipte bulunabilir.

Bu yollardan birini seçen alacaklı bir defaya mahsus olmak üzere o yolu bırakıp harc ödemek-sizin değerine yeni baştan müracaat edebilir.

MADDE 22. — İcra ve İflâs Kanununun 44 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Ticareti terk edenler

Madde 44. — Ticareti terk eden bir tacir 15 gün içinde keyfiyeti kayıtlı bulunduğu ticaret siciline bildirmeye ve bütün aktif ve pasifi ile alacaklılarının isim ve adreslerini gösteren bir mal beyanında bulunmaya mecburdur. Keyfiyet ticaret sicili memurluğunca ticaret sicili ilânlarının yayınlandığı gazetede ve alacaklıların bulunduğu yerlerde de mütat ve münasip vasıtalarla ilân olunur. İlân masraflarını ödemiye tacir beyanda bulunmamış sayılır.

Bu ilân tarihinden itibaren bir sene içinde, ticareti terk eden tacir hakkında iflâs yolu ile takip yapılabilir.

Ticareti terk eden tacir, mal beyanının tevdi tarihinden itibaren iki ay müddetle haczi kabil malları üzerinde tasarruf edemez.

Üçüncü şahısların ziyedlik ve tapu sicili hükümlerine dayanarak iyi niyetle elde ettiği hak-lar saklıdır. Ancak karı ve koca ile usul ve füru, neseben veya sıhren ikinci dereceye kadar (bu derece dâhil) hısımlar, evlât edinenle evlâtlık arasındaki iktisaplarda iyi niyet iddiasında bulun-lamaz.

Mal beyanını alan merci, keyfiyeti tapu veya gemi sicil dairelerine bildirir. Bu bildiri üzerine sicile temlik hakkının iki ay süre ile tahdidedilmiş bulunduğu şerhi verilir.

Bozulmaya mâruz veya muhafazası külfetli olan veya tâyin edilen kanuni müddet içinde de-ğerrinin düşmesi kuvvetle muhtemel bulunan mallar hakkında, tacirin talebi üzerine, mahkemece icra memuru marifetiyle ve bu kanun hükümleri dairesinde bu malların satılmasına ve bedelinin 9 ncu maddede yazılı bir bankaya depo edilmesine karar verilebilir.

MADDE 23. — İcra ve İflâs Kanununun 49 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Rehin karşılığı ödünç verenler

Madde 49. — Rehin karşılığı yapılan ödünç verme işlerinde Medeni Kanun ile Türkiye Cum-huriyeti Ziraat Bankası ve Türkiye Emlâk Kredi Bankasının özel kanunlarında paraya çevirmeye dair hükümleri saklıdır.

MADDE 24. — İcra ve iflâs Kanununun 51 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

I - Bütün borçlular hakkında

Madde 51. — Güneşin batmasından bir saat sonra ile güneşin doğmasından bir saat önceye kadarki devrede (gece vakti) ve tatil günlerinde takip muameleleri yapılamaz. Ancak, gece iş görülen yerlerde gece vakti hasılât haczi mümkündür. Tatil günlerinde haciz ve tebligat yapı-labileceği gibi muhafaza tedbirleri de alınabilir. Borçlunun mal kaçırdığı anlaşılırsa gece vakti dahi haciz yapılması caizdir.

Bir borçlu hakkında kanunda gösterilen sebeplerden dolayı icra talik edilmiş veya konkordato için mühlet verilmiş ise, o borçluya karşı takip muamelesi yapılamaz.

MADDE 25. — İcra ve iflâs Kanununun 54 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

4. Tutukluluk ve hükümlülük halinde

Madde 54. — Mümessil olmıyan bir tutuklu veya hükümlü aleyhine takipte, mümessil tâyini vesayet makamına aidolmadıkça, icra memuru bir mümessil tâyin etmesi için kendine münasip bir mühlet verir ve takibi bu sürenin bitmesine bırakır. Bu mühlet içinde temsilci tâyin edip icra dairesine bildirmiyen tutuklu veya hükümlü hakkında takibe devam olunur.

Mal kaçırılması ihtimali olan hallerde bu mühlet içinde de haciz yapılabilir.

MADDE 26. — İcra ve iflâs Kanununa 54 ncü maddeden sonra aşağıdaki madde eklenmiştir :

5. Askerlik halinde

Madde 54 a. — Askerlik hizmetinin devamı müddetince erler, onbaşılar ve kıta çavuşları (uzman veya uzatmalı çavuş ve onbaşılar hariç) aleyhine takipte, icra memuru, bir mümessil tâyin etmesi için kendisine münasip bir mühlet verir ve takibi bu sürenin bitmesine bırakır. Bu müddet içinde temsilci tâyin edip icra dairesine bildirmiyenler hakkında takibe devam olunur.

Mal kaçırılması ihtimali olan hallerde bu mühlet içinde de haciz yapılabilir.

MADDE 27. — İcra ve iflâs Kanununun 55 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

6. Borçlunun ağır hastalığı halinde

Madde 55. — Takip, borçlunun mümessil tâyin edemeyecek derecede ağır hastalığı halinde muayyen bir zaman için icra memurluğunca tâlik olunabilir. Ağır hastalığın resmî belge ile tahakkuku lâzımdır.

Mal kaçırılması ihtimali olan hallerde hastalığın devamı sırasında da haciz yapılabilir.

MADDE 28. — İcra ve iflâs Kanununun 56 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Talikin müddetlerin cereyanına tesiri

Madde 56. — Takip talikleri esnasında müddetlerin cereyanı durmaz. Müddetin nihayeti bir talik gününe raslarsa müddet talikin bitiminden sonra bir gün daha uzatılır.

MADDE 29. — İcra ve İflâs Kanununun 57 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İcra tebliğleri

Madde 57. — İcraya ait tebliğlerde Tebliğat Kanunu hükümleri uygulanır. Ancak borçlu, kendilerine kanunen mümessil tâyin olunması icabeden şahıslardan ise icra memuru kısa bir zamanda mümessil tâyin edilmesini aidolduğu makamdan ister.

Tebliğ, Medeni Kanunun 159 ve 396 ncı maddelerine göre mezun olanların meslek veya sanatına mütâallik muamelelerden doğmuş bir borca dair ise kendilerine yapılır.

MADDE 30. — İcra ve iflâs Kanununun 58 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Takip talebi ve muhtevası

Madde 58. — Takip talebi icra memuruna yazı ile veya sözlü olarak yapılır.

Talepte şunlar gösterilir :

1. Alacaklının ve varsa kanuni temsilcisinin ve vekilinin adı, soyadı, şöret ve ikametgâhı;

alacaklı yabancı memlekette oturuyorsa Türkiye'de göstereceği ikametgâh (ikametgâh göstere-
mezse icra dairesinin bulunduğu yer ikametgâh sayılır);

2. Borçlunun ve varsa kanuni temsilcisinin adı, soyadı, şöhret ve ikametgâhi;

Bir terekeye karşı yapılan taleplerde kendilerine tebligat yapılacak mirasçılardan adı, soyadı,
şöhret ve ikametgâhları;

3. Alacağın ve istenen tazminatın Türk parası ile tutarı ve faizi, alacaklarda faizin miktarı
ile işlemeye başladığı gün;

4. Senet, senet yoksa borcun sebebi;

5. Takip yollarından hangisinin seçildiği;

Alacaklı belgeye dayanmakta ise, belgenin aslının veya alacaklı yahut mümessili tarafından
tasdik edilmiş, borçlu sayısından bir fazla örneğinin takip talebi anında icra dairesine tevdi
mecburudur.

Alacaklıya takip talebinde bulunduğu ve verdiği belgelere, talep ve takip masraflarına da-
ir bedava ve puluz bir makbuz verilir.

MADDE 31. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 60 nci maddesi aşağıda-
ki şekilde değiştirilmiştir :

1. *Ödeme emri ve muhtevası*

Madde 60. — Takip talebi üzerine icra dairesi bir ödeme emri yazar.

Emir :

1. 58 nci maddeye göre takip talebine yazılmalı lüzumgelen kayıtları,

2. Borcun ve masrafların yedi gün içinde ödenmesi, borç teminat verilmesi mükellefiyeti ise
teminatın bu süre içinde gösterilmesi ihtarını,

3. Takibin dayandığı senet altındaki imza kendisine ait değilse yine bu yedi gün içinde bu
cihetin ayrıca ve açıkça bildirilmesi; aksi halde icra takibinde senedin kendisinden sâdir sayıla-
cağı,

Senet altındaki imzayı reddettiği takdirde merci önünde yapılacak duruşmada hazır bulun-
ması; buna uymazsa vâkı itirazın muvakkaten kaldırılmasına karar verileceği,

Borcun tamamına veya bir kısmına yahut alacaklının takibat icrasını hakkına dair bir itirazı
varsa bunu da aynı süre içinde beyan etmesi,

ihtarını,

4. Senet veya borca itirazını bildirmediği takdirde yukarıda yazılı yedi günlük süre içinde
74 nci maddeye göre mal beyanında bulunması ve bulunmazsa hapisle tazyik olunacağı; mal be-
yanında bulunmaz veya hakikate aykırı beyanda bulunursa ayrıca hapisle cezalandırılacağı ih-
tarını,

5. Borç ödenmez veya itiraz olunmazsa cebrî icraya devam edileceği beyanını,

İhtiva eder.

Ödeme emri iki nüsha olarak düzenlenir. Bir nüshası borçluya gönderilir, diğeri icra dosya-
sına konulur. Alacaklı isterse kendisine ayrıca tasdikli bir nüsha verilir. Nüshalar arasında fark
bulunduğu takdirde borçludaki muteber sayılır.

Alacaklıya verilen nüsha hiçbir resim ve harca tabi değildir.

MADDE 32. — İcra ve İflâs Kanununun 61 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ödeme emrinin tebliği

Madde 61. — Ödeme emri borçluya takip talebinden itibaren nihayet 3 gün içinde tebliğe gön-
derilir. Takip belgeye dayanıyorsa, belgenin tasdikli bir örneği ödeme emrine bağlanır.

Müşterek borçlular aynı zamanda takibediyorlarsa hapsinin veya bir kısmının bir mümessil tarafından temsil edilmeleri hali müstesna olmak üzere her birine ayrı ayrı ödeme emri tebliğ edilmelidir.

Bir borçlu hakkında aynı günde birden ziyade takip talebi varsa icra dairesi bunların ödeme emirlerini aynı zamanda tebliğe gönderir.

Kanunen eklennesi gereken müddetler saklıdır.

Borçlu hakkında bir icra dairesinde ayrı ayrı günlerde birden ziyade takip talebinde bulunmuş ise bunlardan hiçbirinde kendisinden daha eski olan talepten önce ödeme emri tebliğe gönderilemez.

MADDE 33. — İcra ve İflâs Kanununun 3390 sayılı Kanunla değişik 62 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İTİRAZ

I. — Süresi ve şekli

Madde 62. — İtiraz etmek isteyen borçlu, itirazını, ödeme emrinin tebliği tarihinden itibaren yedi gün içinde dilekçe ile veya sözlü olarak icra dairesine bildirmeye mecburdur. İtiraz, takibi yapan icra dairesinden gayri bir icra dairesine yapıldığı takdirde bu daire gereken harc ve masrafları itiraz'a birlikte alarak yetkili icra dairesine gönderir.

Takibe itiraz edildiği üç gün içinde bir muhtıra ile alacaklıya tebliğe gönderilir. İtirazla birlikte tebliğ masraflarını ödemiye borçlu itiraz etmemiş sayılır.

Borcun bir kısmına itiraz eden borçlunun o kısmın cihat ve miktarını açıkça göstermesi lâzımdır. Aksi takdirde itiraz edilmemiş sayılır.

Borçlu itirazında sebep bildirmediği takdirde itirazın kaldırılması duruşmasında ancak alacaklı istinadettiği senet metninden anlaşılan itiraz sebeplerini ileri sürer.

Borçlu takibin müstenidi olan senet altındaki imzayı reddediyorsa, bunu, itirazında ayrıca ve açıkça beyan etmelidir. Aksi takdirde icra takibi yönünden senetteki imzayı kabul etmiş sayılır.

Borçluya, itiraz eylediğine dair bedava ve puluz bir belge verilir.

MADDE 34. — İcra ve İflâs Kanununun 63 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

2. İtiraz sebepleri

Madde 63. — Borçlu, 62 nci maddenin dördüncü fıkrasındaki istisnalar dışında, itiraz sebeplerini değiştiremez ve genişletemez.

MADDE 35. — İcra ve İflâs Kanununun 65 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

4. Gecikmiş itiraz

Madde 65. — Borçlu kusuru olmaksızın bir mâni sebebiyle müddeti içinde itiraz edememiş ise paraya çevirme muamelesi bitinceye kadar itiraz edebilir.

Ancak borçlu, mâni'n kalktığı günden itibaren üç gün içinde, mazeretini gösterir delillerle birlikte itiraz ve sebeplerini ve müstenidatını bildirmeye ve mütâakıp fıkra için yapılacak duruşmayı taallük eden harc ve masrafları ödemeye mecburdur.

İtiraz üzerine tetkik mercii ancak gecikme sebebinin mahiyetine ve hâdisenin özelliklerine göre takibin tatilini tensibedebilir. Mercii, tetkikatını evrak üzerinde yapar. Lüzumu halinde iki tarafı hemen davetle mazeretin kabule şayan olup olmadığına karar verir. Duruşmaya karar verilmemesi halinde borçludan alınan masraflar kendisine iade olunur.

Mazeretin kabulü halinde icra takibi durur. Aynı celsede alacaklı itirazın kaldırılmasını sözlü olarak da isteyebilir. Bu takdirde tahkikata devam olunarak gerekli karar verilir.

Daha önce borçlunun mallarına haciz konulmuşsa mazeretin kabulü kararının tefhim veya tebliği tarihinden itibaren alacaklı yedi gün içinde, merciden itirazın kaldırılmasını istemez veya aynı süre içinde 67 nci maddeye göre mahkemeye başvurmazsa haciz kalkar.

MADDE 36. — İcra ve İflâs Kanununun 66 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

5. İtirazın hükmü

Madde 66. — Müddeti içinde yapılan itiraz takibi durdurur. İtiraz müddetinde değilse, alacaklının talebi üzerine, icra memuru takip muamelelerine alacağın tamamı için devam eder. Borçlu, borcun yalnız bir kısmına itirazda bulunmuşsa takibe, kabul ettiği miktar için devam olunur.

Borçlu itirazında imzayı reddetmişse alacaklı derhal icra dairesinden tatbika medar imzaların celbini isteyebilir.

MADDE 37. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 67 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

6. İtirazın iptali

a) Mahkemeye başvurmak suretiyle

Madde 67. — Takip talebine itiraz edilen ve itirazın kaldırılması için mercie müracaat etmek istemiyen alacaklı, itirazın tebliği tarihinden itibaren bir sene içinde mahkemeye başvurarak, umumi hükümler dairesinde, alacağının varlığını ispat suretiyle itirazın iptalini dâva edebilir.

Bu dâvada borçlunun itirazının haksızlığına karar verilirse borçlu; takibinde haksız ve kötü niyetli görülürse alacaklı; diğer tarafın talebi üzerine iki tarafın durumuna, dâvanın ve hükmolan şeyin tahammülüne göre, ret veya hükme ilişkin meblâğın yüzde onbeşinden aşağı olmamak üzere, uygun bir tazminatla mahkûm edilir.

İtiraz eden veli, vasi veya mirasçı ise, borçlu hakkında tazminat hükümlenmesi kötü niyetin sübutuna bağlıdır.

Alacaklı, itirazın tebliği tarihinden itibaren altı ay içinde itirazın kaldırılması talebinde bulunmazsa bir daha ilâmsız takip talebinde bulunamaz.

Birinci fıkrada yazılı itirazın iptali süresini geçiren alacaklının umumi hükümler dairesinde alacağını dâva etmek hakkı saklıdır.

MADDE 38. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 68 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

b) İtirazın kesin olarak kaldırılması suretiyle

Madde 68. — Talebine itiraz edilen alacaklının takibi, imzası ikrar veya noterlikçe tasdik edilen borç ikrarını mutazammın bir senede yahut resmî dairelerin veya yetkili makamların yetkileri dâhilinde ve usulüne göre verdikleri bir makbuz veya belgeye müstenitse, alacaklı itirazın kaldırılmasını isteyebilir.

Borçlu itirazını vârit gösterecek hiçbir belge ibraz edemezse tetkik mercii itirazın kaldırılmasına karar verir.

İtiraz birinci fıkrada gösterilen senet veya makbuz yahut belgeye müstenit ise itirazın kaldırılması talebi reddolunur.

Borçlu murisine ait bir alacak için takibedilmekte olup da, terekenin borca batık olduğunu ileri sürerse bu hususta ilâm getirmesi için kendisine münasip bir mühlet verilir. Bunun dışında itirazın kaldırılması talebinin kabul veya reddi için ileri sürülen iddia ve savunmalar bekletici mesele yapılamaz.

Borçlunun gösterdiği belge altındaki imza alacaklı tarafından inkâr edilirse hâkim, 68/a maddesinde yazılı usule göre yaptığı inceleme neticesinde imzanın alacaklıya aidolduğuna kanaat getirdiği takdirde alacaklının itirazın kaldırılması talebini reddeder ve alacaklıyı 50 liradan 5 000 liraya kadar para cezasına mahkûm eder. Bu suretle tâyin edilen para cezalarının tahsili Âmme alacaklarının tahsili usulü hakkındaki Kanun hükmüne tabidir. Alacaklı genel mahkemede dâva açarsa bu para cezasının tahsili dâva sonuna kadar tehir olunur ve alacaklı bu dâvada alacağını ve imzanın kendisine aidolmadığını ispat ederse bu ceza kalkar.

Alacaklı duruşmada bizzat bulunmayıp da imza vekili tarafından reddolunduğu takdirde, vekil mütaakıp oturumda müvekkilini imza tatbitatı için hazır bulundurmaya veya masraflarını vererek davetiye tebliğ ettirmeye mecburdur. Kabule değer mazereti olmadan gelmiyen alacaklı, borçlunun dayandığı belgede yazılı miktar hakkındaki itirazın kaldırılması talebinden vazgeçmiş sayılır.

MADDE 39. — İcra ve İflâs Kanununa 68 nci maddeden sonra aşağıdaki madde eklenmiştir:
c) İtirazın muvakkaten kaldırılması suretiyle

Madde 68 a. — Takibin dayandığı senet hususi olup imza, itiraz sırasında borçlu tarafından reddedilmişse, alacaklı itirazın muvakkaten kaldırılmasını isteyebilir. Bu halde icra hâkimi iki taraftan izahat alır.

Senet altındaki imzayı reddeden borçlu takibi yapan icra dairesinin yetki çevresi içinde ise, itirazın kaldırılması için merci önünde yapılacak duruşmada, mazeretini daha önce bildirip tevsik etmediği takdirde, bizzat bulunmaya mecburdur. İcra dairesinin yetki çevresi dışında ödeme emri tebliğ edilen borçlu, istinabe yolu ile isticvabına karar verilmesi halinde, aynı mecburiyete tabidir.

Tatbika medar imza mevcutsa bununla, yoksa borçluya yazdıracağı yazı ve attıracağı imza ile yapılacak mukayese ve incelemelerden veya diğer delil ve karinelere merci, reddedilen imzanın borçluya aidiyetine kanaat getirirse itirazın muvakkaten kaldırılmasına karar verir. Hâkim lüzum görürse, oturumun bir defadan fazla talikine meydan vermiyecek surette, bilirkişi incelemesi de yaptırabilir.

İmza tatbikinde Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun bilirkişiye ait hükümleri ile 309 ncu maddesinin 2 nci, 3 ncu ve 4 ncu fıkraları ve 310, 311 ve 312 nci maddeleri hükümleri uygulanır.

Yapılacak duruşmada, yukarıda yazılı mazerete dayanmaksızın, borçlunun hazır bulunmaması halinde mercice başka bir cihet tetkik edilmeksizin itirazın muvakkaten kaldırılmasına karar verilir. Duruşmaya gelmiyen borçlunun itirazının muvakkaten kaldırılmasına karar verilebilmesi için keyfiyetin davetiye yazılması şarttır.

Merci hâkimi, imzanın borçluya aidiyetine karar verdiği takdirde borçluyu 50 liradan 5 000 liraya kadar para cezasına mahkûm eder. Borçlu, borçtan kurtulma, menfi tesbit veya istirdat dâvası açarsa, bu para cezasının tahsili dâva sonuna kadar tehir olunur ve borçlu açtığı dâvayı kazarırsa bu ceza kalkar.

Borçlu inkâr ettiği imzayı, itirazın kaldırılması duruşmasında ve en geç alacaklının senedin aslını ibraz ettiği celsede kabul ederse, hakkında para cezası hükmolunmaz ve kendisine yargılama giderleri yükletilmez. Şu kadar ki, kötü niyetle takibe sebebiyet veren borçlu yargılama giderleri ile mülzem olur. Senedin aslı takip talebi anında icra dairesine tevdi edilmiş ise, icra dairesinin yetki çevresi içinde ödeme emri tebliğ edilen borçlu hakkında bu fıkra hükmü uygulanmaz.

MADDE 40. — İcra ve İflâs Kanununun 69 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İtirazın muvakkaten kaldırılmasının hükümleri

Madde 69. — İtirazın muvakkaten kaldırılmasına karar verilir ve ödeme emrindeki müddet geçmiş bulunursa alacaklının talebi ile borçlunun malları üzerine muvakkat haciz konur.

İtirazın muvakkaten kaldırılması kararının teahhim veya tebliğinden itibaren vadi gün içinde borçlu, takibin yapıldığı mahal veya alacaklıının ikametgâhı mahkemesinde borçtan kurtulma dâvası açabilir. Bu dâvanın dinlenebilmesi için borçlunun dâva konusu alacağın yüzde 15 ini ilk duruşma gününe kadar mahkeme veznesine nakletme veya mahkemece kabul edilecek aynı değerde esham ve tahvilât veya banka teminat mektubu tevdi etmesi şarttır. Aksi takdirde dâva reddolunur.

Borçlu yukarıda yazılı müddet içinde dâva etmez veya dâvası reddolunursa itirazın kaldırılması kararı ve varsa muvakkat haciz kesinleşir.

Dâvanın reddi hakkındaki kararı temyiz eden borçlu, ayrıca 33 nci madde hükümlerini yerine getirmek şartıyla, icra dairesinden mühlet isteyebilir.

Borçtan kurtulma dâvasında haksız çıkan taraf, dâva veya hükmolunan şeyin yüzde 15 inden aşağı olmamak üzere münasip bir tazminatla mahkûm edilir.

MADDE 41. — İcra ve İflâs Kanununun 70 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Karar ve müddet

Madde 70. — Tetkik mercii, itirazın kaldırılması hakkındaki talep üzerine iki tarafı davet eder ve 18 nci madde hükmüne göre kararını verir.

MADDE 42. — İcra ve İflâs Kanununun 3390 sayılı Kanunla değişik 71 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Merciiin kararıyle takibin talik veya iptali

Madde 71. — Borçlu, takibin kesinleşmesinden sonraki devrede borcun ve ferilerinin itfa edildiğini yahut alacaklıının kendisine bir mühlet verdiğini noterden tasdikli veya imzası ikrar edilmiş bir belge ile ispat ederse, takibin iptal veya talikini her zaman tetkik merciiinden isteyebilir.

Borçlu, takibin kesinleşmesinden sonraki devrede borcun zaman aşımına uğradığını ileri sürececek olursa, 33 nci maddesi hükmü kıyasen uygulanır.

MADDE 43. — İcra ve İflâs Kanununun 72 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Menfi tesbit ve istirdat dâvaları

Madde 72. — Borçlu, icra takibinden önce veya takip sırasında borçlu bulunmadığını ispat için menfi tesbit dâvası açabilir.

İcra takibinden önce açılan menfi tesbit dâvasında mahkeme, talep üzerine alacağın yüzde onbeşinden aşağı olmamak üzere gösterilecek teminat mukabilinde, icra takibinin durdurulması hakkında ihtiyati tedbir kararı verebilir.

İcra takibinden sonra açılan menfi tesbit dâvasında ihtiyati tedbir yolu ile takibin durdurulmasına karar verilemez. Ancak, borçlu gecikmeden doğan zararları karşılamak ve alacağın yüzde onbeşinden aşağı olmamak üzere göstereceği teminat karşılığında, mahkemeden ihtiyati tedbir yoluyla icra veznesindeki paranın alacaklıya verilmesini isteyebilir.

Dâva alacaklı lehine neticelenirse ihtiyati tedbir kararı kalkar. Buna dair hükmün kesinleşmesi halinde alacaklı ihtiyati tedbir dolayısıyla alacağını geç almış bulunmaktan doğan zararlarını gösterilen teminattan alır. Alacaklıının uğradığı zarar aynı dâvada takdir olunarak karara bağlanır. Bu zarar her halde yüzde onbeşten aşağı tâyin edilemez.

Dâva borçlu lehine hükme bağlanırsa derhal takip durur. İflâmın kesinleşmesi üzerine, mün-derecatına göre ve ayrıca hükme hacet kalmadan icra kısmen veya tamamen eski hale iade edilir. Borçluyu menfi tesbit dâvası açmaya zorlayan takibin haksız ve kötü niyetle olduğu anlaşılırsa, talebi üzerine, borçlunun dâva sebebiyle uğradığı zararın da alacaklıdan tahsiline karar verilir. Takdir edilecek zarar, haksızlığı anlaşılana kadar takip konusunu alacağın yüzde onbeşinden aşağı olamaz.

Borçlu, menfi tesbit dâvası zımında tedbir kararı almamış ve borç da ödenmiş olursa, dâvaya istirdat dâvası olarak devam edilir.

Takibe itiraz etmemiş veya itirazının kaldırılmış olması yüzünden borçlu olmadığı bir parayı tamamen ödemek mecburiyetinde kalan şahıs, ödediği tarihten itibaren bir sene içinde, umumi hükümler dairesinde mahkemeye başvurarak paranın geriye alınmasını isteyebilir.

Menfi tesbit ve istirdat dâvaları, takibi yapan icra dairesinin bulunduğu yer mahkemesinde açılabilir gibi, dâvaların ikametgâhı mahkemesinde de açılabilir. Dâvacı istirdat dâvasında yalnız paranın verilmesi lâzımgelmediğini ispata mecburdur.

MADDE 44. — İcra ve iflâs Kanununun 73 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Hususi hükümler

Madde 73. — Rehnin paraya çevrilmesi yoluyla takipteki ödeme emirleri için 146, 147, 149 b, 150, 150 a; iflâs yoluyla âdi takipteki ödeme emirleri için 155 ve 156 ve kambiyo senetleri hakkındaki hususi takip usullerindeki ödeme emirleri için 168 ilâ 170 ve 171 ve 172 nci maddelerdeki hususi hükümler uygulanır.

MADDE 45. — İcra ve iflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 80 nci maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Haczi yapan memur, borçlunun üzerinde para, kıymetli evrak, altın veya gümüş veya diğer kıymetli şeyleri sakladığını anlar ve borçlu bunları vermekten kaçınırsa, borçlunun şahsına karşı kuvvet istimal edilebilir.

MADDE 46. — İcra ve iflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 82 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Haczi caiz olmayan mallar ve haklar

Madde 82. — Aşağıdaki şeyler haczolunamaz :

1. Devlet malları ile mahsus kanunlarında haczi caiz olmadığı gösterilen mallar,
2. Borçlunun zâtı ve mesleki için lüzumlu elbise ve eşyasıyla borçlu ve ailesine lüzumu olan yataklık takımları ve ibadete mahsus kitap ve eşyası,
3. Varışçılığı kabul olmayan mutfak takımı ve pek lüzumlu ev eşyası,
4. Borçlu çiftçi ise kendisinin ve ailesinin geçimi için zaruri olan arazi ve çift hayvanları ve nakil vasıtaları ve diğer teferruatı ve ziraat aletleri; değilse, sanat ve mesleki için lüzumlu olan alât ve edevat ve kitapları ve araçları, kayıkçı, hamal gibi küçük nakliye erbabının geçimlerini temin eden nakil vasıtaları,
5. Borçlu ve ailesinin idareleri için lüzumlu ise borçlunun tercih edeceği bir süt veren mandası veya ineği veya hut üç keçi veya koyunu ve bunların üç aylık yem ve yataklıkları,
6. Borçlunun ve ailesinin iki aylık yiyecek ve yakacakları ve borçlu çiftçi ise gelecek mahsül için lüzum olan tohumluğu,
7. Borçlu bağ, bahçe veya meyva veya sebze yetiştiricisi ise kendisinin ve ailesinin geçimi için zaruri olan bağ, bahçe ve bu sanat için lüzumlu bulunan alât ve edevat,
Geçimi hayvan yetiştirmeye munhanır olan borçlunun kendisi ve ailesinin maiyetleri için zaruri olan miktarı ve bu hayvanların üç aylık yem ve yataklıkları,
8. Borçlar Kanununun 510 ncu maddesi mucibince haczolunmamak üzere tesis edilmiş olan kayıtlı hayvanlar,
9. Memleketin ordu ve zabıta hizmetlerinde mâlûl olanlara bağlanan emeklilik maaşları ile bu hizmetlerden birinin ifası sebebiyle ailelerine bağlanan maaşlar ve ordunun hava ve denizaltı mensuplarına verilen uçuş ve dahş tazminat ve ikramiyeleri,
Askerî mâlûllerle, şehit yetimlerine verilen terfi zammı ve 1485 numaralı Kanun hükmüne göre verilen inhisar boyıya hisseleri,
10. Bir muvvenet sandığı veya cemiyeti tarafından hastalık, zaruret ve ölüm gibi hallerde bağlanan maaşlar,

11. Vücut veya sıhbat üzerine ika edilen zararlar için tazminat olarak mutazarrırın kendisi-ne veya ailesine toptan veya irat şeklinde verilen veya verilmesi lâzım gelen paralar,

12. Borçlunun haline münasip evi (ancak evin kıymeti fazla ise bedelinden haline münasip bir yer alınabilecek miktarı borçluya bırakılmak üzere haczedilerek satılır.)

Medeni Kanununun 807 nci maddesi hükmü saklıdır. 2, 3, 4, 5, 7 ve 12 numaralı bendlerdeki istisna, borcun bu eşya bedelinden doğmaması haline munhasırdır.

MADDE 47. — İcra ve iflâs Kanununa 83 nci maddeden sonra aşağıdaki maddeler eklenmiştir :

Önceden yapılan anlaşmalar

Madde 83 a. — 82 ve 83 nci maddelerde yazılı mal ve hakların haczolunabileceğine dair önceden yapılan anlaşmalar muteber değildir.

Yavrulu hayvanların haczi

Madde 83 b. — Hayvan hacizlerinde, anaları tarafından beslenme ve bakılmaya muhtacolan yavrular analarından ayrı haczedilemeyecekleri gibi bunların anaları da yavrularından ayrı haczedilemezler.

MADDE 48. — İcra ve iflâs Kanununun 86 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Menkul mallarda haczin neticeleri

Madde 86. — Borçlu, alacaklının muvafakati ve icra memurunun müsaadesi alınmaksızın mahcuz menkul mallarda tasarruf edemez. Haczi koyan memur hilâfına hareketin cezai mesuliyeti müstelzim olduğunu borçluya ihtar eder.

Haczedilmiş olan menkul mal üzerinde üçüncü şahsın zilyedlik hükümlerine dayanarak iyi niyetle iktisabettiği haklar saklıdır.

İyi niyet kaidelerine aykırı olarak mahcuz menkul mal üzerinde üçüncü şahsın iktisabettiği haklar, alacaklının hacizle o mala taallük eden haklarını ihlâl ettiği nisbette bătıldır.

MADDE 49. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 89 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

2. Alacaklar ve üçüncü şahıs elinde haczedilen mallar hakkında

Madde 89. — Hâmiline aidolmayan veya cirusu kabil bir senede müstenit bulunmayan alacak veya sair bir talep hakkı veya borçlunun üçüncü şahıs elindeki menkul bir mal haczedilirse icra memuru; borçlu olan hakiki veya hükmi şahsa bundan böyle borcunu ancak icra dairesine ödiyebileceğini ve takip borçlusuna yapılan ödemenin muteber olmadığını veya malı elinde bulunduran üçüncü şahsa bundan böyle menkul malı ancak icra dairesine teslim edebileceğini, malı takip borçlusuna vermemesini, aksi takdirde malın bedelini icra dairesine ödemek zorunda kalacağını bildirir (haciz ihbarnamesi). Bu haciz ihbarnamesinde, ayrıca 2, 3 ve 4 nci fıkra hükümleri de üçüncü şahsa bildirilir.

Üçüncü şahıs; borcu olmadığı veya malın yedinde bulunmadığı veya haciz ihbarnamesinin tebliğinden önce borç ödenmiş veya mal istihlâk edilmiş veya kusuru olmaksızın telef olmuş veya malın borçluya aidolmadığı veya malın kendisine rehnedilmiş olduğu veya alacak borçluya veya emrettiği yere verilmiş olduğu gibi bir iddiada ise, keyfiyeti, haciz ihbarnamesinin kendisine tebliğinden itibaren yedi gün içinde icra dairesine yazılı veya sözlü olarak bildirmeye mecburdur.

Üçüncü şahıs, haciz ihbarnamesinin kendisine tebliğinden itibaren yedi gün içinde itiraz etmezse, mal yedinde veya borç zimmetinde sayılır ve bu durum üçüncü şahsa ikinci bir ihbarname ile bildirilir. Bu ihbarnamede ayrıca, üçüncü şahsın ihbarnamenin kendisine tebliğinden itibaren yedi gün içinde icra takibinin yapıldığı yer mahkemesinde takip alacaklısı aleyhine bir menfi tesbit dâ-

vası açabileceği, açmadığı takdirde zimmetinde sayılan borcu icra dairesine ödemesi veya yedinde sayılan malı icra dairesine teslim etmesi istenir. Üçüncü şahıs, müddeti içinde menfi tesbit dâvası açarsa, dâva açtığını tevsik eden evrakı aynı müddet içinde icra dairesine ibraz etmeye mecburdur. Bu halde, üçüncü şahıs dâva neticesine kadar zimmetinde sayılan borcu ödemeye veya yedinde sayılan malı teslim etmeye zorlanamaz. Bu dâvada, üçüncü şahıs takip borçlusuna borçlu bulunmadığını veya malın takip borçlusuna aidolmadığını ispat etmeye mecburdur. Üçüncü şahıs, açtığı menfi tesbit dâvasını kaybederse, mahkemece dâva konusu şeyin yüzde onbeşinden aşığı olmamak üzere bir tazminat ile de mahkûm edilir.

Üçüncü şahıs, haciz ihbarnamesine müddeti içinde itiraz ederse, alacaklı, üçüncü şahsın verdiği cevabın aksini tetkik merciinde ispat ederek üçüncü şahsın 338 nci maddenin 1 nci fıkrası hükmüne göre cezalandırılmasını ve ayrıca tazminata mahkûm edilmesini isteyebilir. Tetkik mercii, tazminat hakkındaki dâvayı genel hükümlere göre halleder.

Üçüncü şahıs, kusuru olmaksızın bir mâni sebebiyle müddeti içinde haciz ihbarnamesine itiraz etmediği takdirde 65 nci madde hükmü uygulanır. Her halde, üçüncü şahsın genel hükümlere göre borçluya karşı müracaat ve tazminat hakkı saklıdır.

Malın teslimi mümkün olmazsa, alacaklı tetkik merciine müracaatla değerini üçüncü şahsa ödetmek hakkını haizdir.

Haciz ihbarnamesi, bir hükmi şahsın veya müessesenin merkez ve şubelerinden hangisine tebliğ edilmiş ise, beyanda bulunma mükellefiyeti yalnız ihbarnameyi tebellüğ eden merkez veya şubeye aittir.

Üçüncü şahsın beyanı hiçbir harc ve resme tabi değildir.

Bu madde hükmü, memuriyeti hasebiyle hakikate muhalif beyanda bulunan memurlar hakkında da uygulanır.

MADDE 50. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 91 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

4. Gayrimenkuller hakkında

Madde 91. — Gayrimenkulün haczi ile tasarruf hakkı Medeni Kanunun 920 nci maddesi anlamında tahdide uğrar. Sicile kaydedilmek üzere haciz keyfiyeti ve ne miktar meblâğ için yapıldığı icra dairesi tarafından tapuya ve mahcuz gemi ise kayıtlı bulunduğu daireye bildirilir.

Hacze yeni alacaklılar iştirak eder veya haciz kalkarsa bu hususlar da yukarda adı geçen dairelere haber verilir.

MADDE 51. — İcra ve İflâs Kanununun 92 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

I - Gayrimenkul haczinin şümülü,

II - Alacakları rehinle sağlanmış alacaklıların mahfuz hakları,

III - İdare ve işletme.

Madde 92. — Bir gayrimenkulün haczi hasılat ve menfaatlerine de şâhildir. Haciz, gayrimenkul kendilerine rehnedilmiş olan alacaklıların haklarına hâlel getirmez.

İcra dairesi, gayrimenkul kendilerine rehnedilmiş olan alacaklılarla kiracılara hacizden haber verir.

Daire gayrimenkulün idare ve işletmesi için lüzum gördüğü tedbirleri alır. Bu tedbirler meyanında işliyecek kiralardan icra dairesine ödemesini emreder.

Ticaret Kanununun 892 nci maddesi hükmü saklıdır.

MADDE 52. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 ve 6763 sayılı kanunlarla değişik 94 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İştirak halinde tasarruf edilen mallar

Madde 94. — Bir intifa hakkı veya taksim edilmemiş bir miras veya bir şirket yahut iştirak halinde tasarruf edilen bir mal hissesi haczedilirse icra dairesi, ikametgâhları bilinen ilgili üçüncü şahıslara keyfiyeti ihbar eder. Bu suretle borçlunun muayyen bir gayrimenkuldeki tasfiye sonundaki hissesi haczedilmiş olursa icra memuru haciz şerhinin gayrimenkulün kaydına işlenmesi için tapu sicil muhafızlığına tebligat yapar. Menkullerde başkasına devre mâni tedbirler alır.

Borçlunun reddetmediği miras veya başka bir sebeple iktisabeyleyip henüz tapuya veya gemi siciline tescil ettirmediği mülkiyet veya diğer aynı hakların borçlu namına tescili alacaklı tarafından istenebilir. Bu talep üzerine icra dairesi alacaklıların bu muameleyi takibedebileceğini tapu veya gemi sicili dairesine ve icabında mahkemeye bildirir.

Borçlunun zilyed bulunduğu bir gayrimenkul üzerindeki fevkalâde zaman aşımı ile iktisabını istemek hakkının haczedilmesi halinde, icra dairesi ziyadlığın başkasına devrine mâni olacak tedbirleri alır ve alacaklıya bir ay içinde gayrimenkulün borçlusu adına tescili için dâva açması yetkisini verir. Mahkemenin tescil kararı ile gayrimenkul bu alacaklı lehine mahzuz sayılır.

İkinci fıkra hükmü, almaya hak kazandığı veya almakta bulunduğu emekli veya yetim maaşını istifa için icabeden yoklama muamelesini yaptırmayanlar hakkında yetkili makama bildirmek suretiyle tatbik olunur.

Alacaklının bu sebeple yapacağı kanuni masraflar ayrıca takip ve hükme hacet kalmaksızın dâvace borçludan tahsil olunur.

MADDE 53. — İcra ve İflâs Kanununun 96 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

1. Hazırlık safhası

Madde 96. — Borçlu, elinde bulunan bir malı başkasının mülkü veya rehni olarak gösterdiği yahut üçüncü bir şahıs tarafından o mal üzerinde mülkiyet veya rehin hakkı iddia edildiği takdirde, icra dairesi bunu haciz ve icra zabıtlarına geçirir ve keyfiyeti iki tarafa bildirir.

İcra dairesi aynı zamanda istihkak iddiasına karşı itirazları olup olmadığını bildirmek üzere alacaklı ve borçluya üç günlük mühlet verir. Süretileri halinde istihkak iddiasını kabul etmiş sayılırlar.

Malın haczine muttali olan borçlu veya üçüncü şahıs, ittıla tarihinden itibaren yedi gün içinde istihkak iddiasında bulunmadığı takdirde, aynı takipte bu iddiayı ileri sürmek hakkını kaybeder. İstihkak iddiasının yapıldığı veya istihkak dâvasının açıldığı tarihte istihkak müddeisi ile birlikte oturan kimseler yahut bu şahısların iş ortakları, iddianın yapıldığı tarihte veya istihkak dâvası 97 ncü maddenin 9 ncü fıkrası gereğince açılmışsa dâvanın açıldığı tarihte malın haczine ittıla kesbetmiş sayılırlar.

MADDE 54. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 ve 6763 sayılı kanunlarla değişik 97 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

2. Üçüncü şahsın istihkak iddiası

Madde 97. — İstihkak iddiasına karşı alacaklı veya borçlu tarafından itiraz edilirse, icra memuru dosyayı hemen tetkik merciine verir. Mercii, dosya üzerinde veya lüzum görürse ilgilileri davet ederek mürafaa ile yapacağı inceleme neticesinde varacağı kanaate göre takibin devamına veya talikine karar verir.

İstihkak dâvasının sırf satışı geri bırakmak gayesiyle kötüye kullanıldığını kabul etmek için ciddi sebepler bulunduğu takdirde mercii takibin talik talebini reddeder.

Takibin talikine karar verilirse, haksız çıktığı takdirde alacaklının muhtemel zararına karşı dâvacıdan 33 nci maddede gösterilen teminat alınır.

Teminatın cins ve miktarı mevcut delillerin mahiyetine göre takdir olunur.

Takibin devamına dair verilen merci kararı temyiz olunamaz.

Üçüncü şahıs, merci kararının tefhim veya tebliğinden itibaren yedi gün içinde tetkik merciinde istihkak dâvası açmaya mecburdur. Bu müddet zarfında dâva edilmediği takdirde üçüncü şahıs alacaklıya karşı iddiasından vazgeçmiş sayılır.

Kiralanan yer veya sicile kayıtlı gemilerdeki hapis hakkına tabi eşya ile ilgili istihkak dâvaları Borçlar Kanununun 268 nci maddesinin 1 nci fıkrasında yazılı hükümlere uygun olmadıkça talik emri verilemez.

Dâva esnasında 106 nci maddedeki müddetler cereyan etmez.

Yukardaki hükümler dairesinde kendisine istihkak talebinde bulunmak imkânı verilmemiş olan üçüncü şahıs, haczedilen şey hakkında veya satılıp da bedeli henüz alacaklıya verilmemişse bedeli hakkında, hacze ittıla tarihinden itibaren yedi gün içinde, tetkik merciinde istihkak dâvası açabilir. Aksi takdirde aynı takipte bu iddiayı ileri sürmek hakkını kaybeder. Bu halde dâvacının talebi üzerine merci hâkimi takibin talik edilip edilmemesi hakkında yukardaki hükümler dairesinde acele karar vermeye mecburdur. Bu karar diğer taraf dinlenmeksizin de verilebilir.

İstihkak dâvası neticelenmeden mahcuz mal paraya çevrilmiş bulunursa merci hâkimi işbu bedelin yargılama neticesine kadar ödenmemesi veya teminat karşılığında veya halin icabına göre teminatsız derhal alacaklıya verilmesi hususunda ayrıca karar verir.

İstihkak dâvasına umumî hükümler dairesinde ve basit yargılama usulüne göre bakılır.

Mahcuz eşya ile ilgili olarak icra memuruna dermeyan edilen iddiada üçüncü şahıs ve borçlunun birleşmeleri alacaklıya müessir değildir. Üçüncü şahsın bu iddiasını ispat etmesi lâzımdır. Ancak üçüncü şahsın mahcuz eşyanın kendisinin mülki veya kendisine merhun olduğu hakkındaki iddiasının borçlu tarafından kabulü kendi aleyhine delil teşkil eder ve ileride bu ikrara aykırı hiçbir iddiada bulunamaz.

İstihkak dâvası üzerine takibin talikine karar verilip de neticede dâva reddolunursa alacaklının alacağından bu dâva dolayısıyla istifası gereken miktarının yüzde onbeşinden aşağı olmamak üzere dâvacıdan tazminat alınmasına hükmlenir.

Dâvanın reddi hakkındaki kararı temyiz eden istihkak dâvacısı icra dairesinden 36 nci maddeye göre mühlet isteyebilir.

İstihkak dâvası sabit olur ve birinci fıkra gereğince istihkak iddiasına karşı itiraz eden alacaklı veya borçlunun kötü niyeti tahakkuk ederse haczolunan malın değerinin yüzde onbeşinden aşağı olmamak üzere itiraz edenden tazminat alınmasına asıl dâva ile birlikte hükmlenir.

Koca aleyhine yapılmış bir hacizde karı şahsi malları üzerindeki haklarını Medeni Kanunun 160 nci maddesi hükmüne tabi olmaksızın kendisi takibedebilir.

İstihkak dâvasına karşı haczi yaptıran alacaklı bu kanunun 11 nci babı hükümlerine dayanarak ve muvakkat veya katî haciz belgesi ibrazına mecbur olmaksızın mütekabilen intal dâvası açabilir. Dâva ve mütekabil dâvada tarafların gösterecekleri bütün delilleri hâkim serbestçe takdir eder.

İstihkak dâvaları süratle ve diğer dâvalardan önce görülerek karara bağlanır.

MADDE 55. — İcra ve İflâs Kanununa 97 nci maddeden sonra aşağıdaki madde eklenmiştir :

İstihkak dâvalarında mülkiyet karinesi

Madde 97 a. — Bir menkul malı elinde bulunduran kimse onun maliki sayılır. Borçlu ile üçüncü şahısların menkul malı birlikte ellerinde bulundurmaları halinde dahi mal borçlu elinde addolunur. Birlikte oturlan yerlerdeki mallardan mahiyetleri itibarıyla kadın, erkek ve çocuklara aidiyetleri açıkça anlaşılabilir veya örf ve âdet, sanat, meslek veya meşgale icabı olanlar bunların farz olunur. Bu karinenin aksini ispat külfeti iddia eden kişiye düşer.

İstihkak dâvacısı malı ne suretle iktisabettiğini ve borçlunun elinde bulunmasını gerektiren hukukî ve fiilî sebep ve hâdiseleri göstermek ve bunları ispat etmekle mükelleftir.

MADDE 56. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 101 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İcra dairesi iştirak taleplerini borçlu ve alacaklılara bildirir. Onlara, itiraz etmeleri için yedi günlük bir mühlet verir. İtiraz halinde iştirak talebinde bulunan kimsenin hacze iştiraki muvakkaten kabul olunur ve yedi gün içinde dâva açması lüzumu bildirilir. Bu süre içinde dâva açmazsa iştirak hakkı düşer. Açılacak dâvaya basit yargılama usulüne göre bakılır.

MADDE 57. — İcra ve İflâs Kanununun 114 ncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

Gazete ile yapılacak ilânlara satış şartnamesi teferruatıyla geçirilmeyip, satılacak şeyin cinsi, mahiyeti, önemli vasıfları, muhammen kıymeti, bulunduğu yer ve ikinci artırmanın gün ve saati, satış şartnamesinin ve sair bilginin nereden ve ne suretle öğrenilebileceği, talep halinde ve ilânda gösterilen masrafı verilmek şartnamenin bir örneğinin gönderilebileceği hususları yazılmakla iktifa olunur. İcra dairesince yapılması zaruri ilânlar dışında, taraflar şartnamenin tamamını, masrafı kendilerine aidolmak üzere, diledikleri vasıtalarla ilân edebilirler. Ancak hususi mahiyetteki bu ilân resmî muameleye tesir etmez.

MADDE 58. — İcra ve İflâs Kanununun 118 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Satış bedelinin ödenmemesi, ihale farklarının tahsili sureti

Madde 118. — Satış peşin para ile yapılır. Ancak icra memuru müşteriye yedi günü geçmemek üzere bir mühlet verebilir. Satılan mal bedeli alınmadan teslim olunmaz. Verilen mühlet içinde müşteri bedelin hepsini vermezse icra dairesince mal yeniden artırmaya çıkarılır ve 116 ncı maddenin 2 nci fıkrası tatbik olunur.

Mal kendisine ilk ihale edilen kimse ve kefilleri iki ihale arasındaki farktan ve diğer zararlardan mesuldürler. Gecikme faizi yüzde on olarak hesab edilir.

Bu fark ve faiz ayrıca hükme hacet kalmaksızın dairece tahsil olunur.

MADDE 59. — İcra ve İflâs Kanununun 119 ncü maddesinin (5) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

5. Mahcuz malların muhammen değeri bin lirayı geçmezse.

MADDE 60. — İcra ve İflâs Kanununun 124 ncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Artırmaya iştirak edeceklerin, gayrimenkülün muhammen kıymetinin yüzde onu nisbetinde pey açesi veya millî bir bankanın teminat mektubunu tevdi etmeleri şartnameye yazılır.

MADDE 61. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 126 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Artırmanın ilân ve ilgililere ihtar

Madde 126. — Artırma, satıştan en az bir ay önce ilân olunur.

İlânda :

1. Satışın yapılacağı yer, gün ve saat,
2. Artırma şartnamesinin hangi tarihten itibaren herkes tarafından görülebileceği,
3. Tâyin edilen zamanda artırma bedeli gayrimenkülün muhammen kıymetinin yüzde yetmiş-beşini bulmadığı takdirde, en çok artıranın taahhüdü baki kalmak üzere, artırmanın on gün daha uzatılmış olacağı ve onuncu günü aynı yerde, aynı saatte gayrimenkülün en çok artırana ihale edileceği (Bu ikinci ihalenin yapılacağı yer, gün ve saatin ilânda açıkça gösterilmesi mecburidir.)

4. İpotek sahibi alacaklılarla diğer ilgililerin gayrimenkul üzerindeki haklarını, hususiyile faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbiteleri ile onbeş gün içinde icra dairesine bildirmeleri yazılır. Aksi halde, hakları tapu siciliyle sabit olmadıkça, satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacakları da ilâve edilir.

Bu ihtar irtifak hakkı sahiplerine de yapılır.

114 ncü maddenin 2 nci ve son fıkrası hükümleri gayrimenkulün satış ilânı hakkında da uygulanır.

MADDE 62. — İcra ve iflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 133 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İhalenin feshi ve farkının tahsili

Madde 133. — Gayrimenkul kendisine ihale olunan kimse derhal veya verilen mühlet içinde parayı vermezse, ihale kararı icra memuru tarafından feshedilerek teminat akçesi alıcının son fıkra gereğince mesul bulunduğu meblâga mahsubedilmek üzere alıkonulur. Kendisinden evvel en yüksek teklifte bulunan kimsenin ileri sürdüğü pey, 129 ncü maddenin ilk fıkrasına uygun bulunması ve bu kimsenin adresinin de malûm olması halinde, bir muhtıra tebliğ edilerek arz ettiği bedelle gayrimenkul kendisine teklif edilir ve üç gün zarfında almaya razı olursa ona ihale olunur. Razi olmaz veya cevapsız bırakırsa veya bulunamazsa, gayrimenkul icra dairesince hemen yedi gün müddetle artırmaya çıkarılır. Bu artırma ilgililere tebliğ edilmeyip yalnız ilânla iktifa olunur; bu artırmada, teklifin 129 ncü maddenin 2 nci fıkrasındaki hükümlere uyması şartıyla gayrimenkul en çok artırana ihale olunur.

Her iki halde de kendisine birinci defa ihale edilen kimse ve kefilleri iki ihale arasındaki bakıye farktan ve diğer zararlardan ve ayrıca yüzde on hesabıyla gecikmiş faizlerden mesuldür. İhale farkı ve geçen günlerin faizi ayrıca hükme hacet kalmaksızın dairece tahsil olunur.

MADDE 63. — İcra ve iflâs Kanununun 134 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İhalenin neticesi ve feshi

Madde 134. — İcra dairesi tarafından gayrimenkul kendisine ihale edilen alıcı o gayrimenkulün mülkiyetini iktisabetmiş olur.

İhalenin feshi, Borçlar Kanununun 226 ncü maddesinde yazılı sebepler de dâhil olmak üzere, yalnız tetkik merciinden şikâyet yoluyla ihale tarihinden itibaren yedi gün içinde istenebilir. İlgililerin ihale yapıldığı ana kadar cereyan eden muamelelerdeki yolsuzluklara en geç ihale günü ittıla peyda ettiği kabul edilir.

İhale kesinleşmedikçe ihale bedeli alacaklılara ödenmez.

Satış ilânı tebliğ edilmemiş veya satılan malın esaslı vasıflarındaki hataya veya ihalede fesada bilâhara vâkıf olunmuşsa şikâyet müddeti ittıla tarihinden başlar. Şu kadar ki, bu müddet ihaleden itibaren bir seneyi geçemez.

İhalenin feshini şikâyet yolu ile talebeden ilgili, vâkı yolsuzluk neticesinde kendi menfaatlerinin muhtel olduğunu ispata mecburdur.

Tescil için tapu idaresine yapılacak tebligat, şikâyet için muayyen müddetin geçmesinden veya şikâyet edilmişse şikâyeti neticelendiren kararın kesinleşmesinden sonra yapılır.

Şikâyet halinde, alıcı bedeli nakden ödiyecek yerde, bu bedeli karşılıyacak muteber bir banka kefaleti gösterebilir. Alıcı daha önce ihale bedelini ödemişse, şikâyet halinde muteber bir banka kefaleti karşılığında ödediği paranın kendisine verilmesini isteyebilir.

MADDE 64. — İcra ve iflâs Kanununun 138 ncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Vekil vasıtasıyla yapılan takiplerde vekâlet ücretinin miktarı, alacaklı ile borçlu arasında yapı-

mı sözleşmeye bakılmaksızın, icra memuru tarafından avukatlık ücret tarifesine göre hesaplanır. Bu şekilde tayin olunan vekâlet ücreti de takip masraflarına dâhildir.

MADDE 65. — İcra ve iflâs Kanununun 145 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

I - MENKUL REHNİNİN PARAYA ÇEVİRİLMESİ :

Takip talebi

Madde 145. — Alacağı menkul rehni ile sağlanmış alacaklı, takip talebinde 58 nci maddede yazılı hususlarda başka merhunun ne olduğunu ve merhun üçüncü şahıs tarafından verilmiş veya merhunun mülkiyeti üçüncü şahsa geçmiş ise onun ve merhun üzerinde sonra gelen rehin hakkı mevcut ise bu hakka sahibolan şahsın ismini de bildirir.

MADDE 66. — İcra ve iflâs Kanununun 146 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Ödeme emri

Madde 146. — Takip talebi üzerine, icra dairesi, keyfiyeti merhun üzerinde sonra gelen rehin hakkı sahibine bir ihbarname ile bildirir ve borçlu ile rehin maliki üçüncü şahsa aşağıdaki kayıtlara uygun olmak üzere birer ödeme emri gönderir :

1. Ödeme müddeti onbeş gündür.

2. Yedi gün içinde itiraz olunmaz ve 1 numaralı bendde yazılı müddet içinde borç ödenmezse rehlin satılacağı bildirilir.

MADDE 67. — İcra ve iflâs Kanununun 147 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Ödeme emrine itiraz

Madde 147. — Ödeme emrine itiraz hakkında 62 den 72 nci maddeye kadar olan hükümler uygulanır. Ancak;

1. Rehin hakkına açıkça itiraz edilmemişse, alacaklının rehin hakkı takip safhası içinde artık tartışma konusu olamaz.

2. Sırf rehin hakkına itiraz olunduğu takdirde, alacaklı, rehlin paraya çevrilmesi yoluyla takipten vazgeçerek, takibin haciz yolu ile devamını isteyebilir. Bu takdirde, borçluya mal beyanında bulunması için yedi gün mühlet verilir.

MADDE 68. — İcra ve iflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 148 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

II - İPOTEĞİN PARAYA ÇEVİRİLMESİ :

Takip talebi

Madde 148. — Gayrimenkul ipotek alacaklısı, yetkili veya gayrimenkulün bulunduğu yer icra dairesine elindeki ipotek belgesinin akit tablosunun tapu idaresince verilmiş resmî bir örneğini ibrazla alacağın miktarını bildirir ve 58 nci maddeye göre takip talebinde bulunur.

MADDE 69. — İcra ve iflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 149 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

1. — İcra emri

Madde 149. — İcra memuru, ibraz edilen akit tablosunun kayıtsız şartsız bir para borcu ikramını ihtiva ettiğini ve alacağın muaccel olduğunu anlarsa, borçluya ve gayrimenkul üçüncü şahıs

tarafından rehnedilmiş veya gayrimenkulün mülkiyeti üçüncü şahsa geçmişse ayrıca bunlara birer icra emri gönderir.

Bu icra emrinde borcun otuz gün içinde ödermesi ve bu müddet içinde borç ödenmez ve tetkik merciinden icranın geri bırakılmasına dair bir karar getirilmezse, alacaklının gayrimenkulün satışını isteyebileceği bildirilir.

MADDE 70. — İcra ve İflâs Kanununa 149 ncu maddeden sonra aşağıdaki maddeler eklenmiştir :

İcranın geri bırakılması

Madde 149 a. — İcranın geri bırakılması hakkında 33 ncu maddenin 1, 2 ve 4 ncu fıkraları uygulanır.

İcranın geri bırakılması hakkındaki talebi reddeden merci kararını temyiz eden borçlu veya üçüncü şahıs, takip konusu alacağın yüzde onbeş risbetinde teminat yatırmadığı takdirde satış durmaz. Temyiz talebinin reddi halinde bu teminat, ayrıca hükme hacet kalmaksızın alacaklıya tazminat olarak ödenir.

2. — Ödeme emri

Madde 149 b. — 149 ncu maddede yazılı haller dışındaki muaccel alacaklar için icra memuru, borçluya ve varsa gayrimenkul sahibi üçüncü şahsa aşağıdaki kayıtlara uygun olmak üzere 60 nci maddeye göre birer ödeme emri gönderir.

1. Ödeme müddeti otuz gündür.

2. Yedi gün içinde itiraz olunmaz ve 1 numaralı bonddede yazılı müddet içinde borç ödenmezse alacaklının gayrimenkulün satışını isteyebileceği bildirilir.

MADDE 71. — İcra ve İflâs Kanununun 150 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Ödeme emrine itiraz

Madde 150. — Borçlu veya üçüncü şahıs ödeme emrinin tebliğinden itibaren yedi gün içinde itirazda bulunabilirler. Ancak, rehin hakkı itiraz konusu yapılamaz. İpotegün iptali hakkında dâva açılması halinde 72 nci madde hükümleri kıyasen uygulanır.

MADDE 72. — İcra ve İflâs Kanununa 150 nci maddeden sonra aşağıdaki maddeler eklenmiştir :

İtirazın incelenmesi usulü ve hükümleri

Madde 150 a. — Ödeme emrine itiraz hakkında 62 den 72 nci maddeye kadar olan hükümler uygulanır. Ancak;

1. İpotek, bir cari hesap veya işliyecek kredi ve saire gibi bir mukavelenin teminatı olarak verilmişse, tetkik mercii bu mukavele ve bununla ilgili sair belge ve makbuzları 68 nci maddedeki esaslara göre incelemek yetkisini haizdir.

2. İtirazın kaldırılması kararının temyizi halinde 149 a maddesinin son fıkrası hükmü kıyasen uygulanır.

Kiracılara haber verme

MADDE 150 b. — Rehın kiraya verilmiş bir gayrimenkul ise icra memuru, alacaklının talebi üzerine takibin kesinleşmesini beklemeden kiracıları da takipten haberdar eder ve işliyecek kiraların icra dairesine ödenmesini emreder.

Tapu idaresine haber verme

Madde 150 c. — İcra memuru, ipotegin paraya çevrilmesi hakkındaki takibin başladığını tapu idaresine haber vermeye mecburdur. Tapu memuru, keyfiyeti gayrimenkulün siciline şerh verir. Gayrimenkulü bu şerh tarihinden sonra iktisabedenlere icra veya ödeme emri tebliğ olunmaz.

Satış hazırlıkları

Madde 150 d. — İcra dairesi, takip talebi üzerine satış hazırlıklarına başlar. Bu maksatla tapudan kayıt örneklerini ve belediyeden imar durumunu getirir.

III - MÜŞTEREK HÜKÜMLER :

Paraya çevirme müddeti

Madde 150 e. — Alacaklı, menkul rehnin satışını ödeme veya icra emrinin tebliğinden itibaren nihayet bir sene içinde, gayrimenkul rehnin satışını da aynı tarihten itibaren nihayet iki sene içinde isteyebilir.

Satış yukarıdaki fıkrada gösterilen müddetler içinde istenmez veya talep geri alınıp da bu müddetler içinde yenilenmezse takip düşer.

78 nci maddenin 2 nci fıkrası hükmü rehnin paraya çevrilmesi yoluyla takipte de kıyasen uygulanır.

Muvakkat rehin açığı belgesi

Madde 150 f. — Alacaklının satış talebinden sonra takdir edilen ve kesinleşen kıymete göre merhunun alacağı karşılımayacağı anlaşılırsa, alacaklının talebi üzerine kendisine açık kalan miktar için bir muvakkat rehin açığı belgesi verilir.

Alacaklı, bu belgeye dayanarak borçlunun diğer mallarının haczini icra memurundan talebedebilir ve 100 ncu maddedeki esaslar dâhilinde diğer alacaklıların haczine iştirak edebilir. Bu takdirde alacaklı, rehnin satışı neticesinde, alacağının tahsil edilemiyen kısmını borçlunun diğer mahcuz mallarından rüçhansız olarak alır.

Paraya çevirme usulü

Madde 150 g. — Satılması istenen rehin hakkında 87 nci madde ile 92 nci maddenin 3 ncu fıkrası ve 93, 96, 97, 97 a, 98 ve 99 ncu maddeler ile 112 den 137 nci maddeye kadar olan hükümler kıyas yolu ile uygulanır.

Alacağın veya rehnin ilâmla tesbit edilmiş olması

Madde 150 h. — Alacağın veya rehin hakkının yahut her ikisinin bir ilâmda veya ilâm mahiyetini haiz belgelerde tesbit edilmiş olması halinde, ilâmların icrasına dair hükümler kıyasen uygulanır.

MADDE 73. — icra ve iflâs Kanununun 152 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Rehin açığı belgesi

Madde 152. — Rehin, satış isteyen alacağına derece itibariyle rüçhanı olan diğer rehinli alacakların tutarından fazla bir bedelle alıcı çıkmamasından dolayı satılamazsa veya satılıp da tutarı takibolunan alacağa yetmezse, alacaklıya bütün veya geri kalan alacağı için bir belge verilir.

Alacağı irat senedinden veya bir gayrimenkul mükellefiyetinden doğmayan alacaklı, bu suretle tahsil edemediği alacağı için borçlunun sıfatına göre iflâs veya haciz yoluna gidebilir.

Alacaklı, satış yapılmamışsa artırma gününden, satış yapılması halinde satışın kesinleşmesi tarihinden itibaren bir sene içinde haciz yoluyla takip talebinde bulunursa yeniden icra veya ödeme emri tebliğine lüzum yoktur.

Rehin açığı belgesi, borç ikrarını mutazammın senet mahiyetindedir.

MADDE 74. — İcra ve iflâs Kanununun 6763 sayılı Kanunla değişik 154 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

I - YETKİ :

İflâs takiplerinde yetkili merci

Madde 154. — İflâs yoluyla takipte yetkili merci, borçlunun muamele merkezinin bulunduğu mahaldeki icra dairesidir.

Merkezleri yurt dışında bulunan ticari işletmeler hakkında yetkili merci, Türkiye'deki şubenin, birden ziyade şubenin bulunması halinde merkez şubesinin bulunduğu yerdeki icra dairesidir.

Borçlu ile alacaklı yetkili icra dairesini yazılı anlaşma ile tâyin etmişlerse, o yerin icra dairesi dahi iflâs takibi için yetkili sayılır. Şu kadar ki, iflâs dâvaları için yetki sözleşmesi yapılamaz ve iflâs dâvası mutlaka borçlunun muamele merkezinin bulunduğu yer ticaret mahkemesinde açılır.

MADDE 75. — İcra ve iflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 158 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Yargılama usulü

Madde 158. — Alacaklının iflâs talebi üzerine Ticaret Mahkemesi, icra dosyasını celbeder ve basit yargılama usulüne göre duruşma yaparak, gerek iflâs talebini gerek itiraz ve defileri umumî hükümler dairesinde tetkik ve intaceder. Şu kadar ki, borçlu takibe karşı usulü dairesinde itiraz etmemiş veya itiraz ve defileri vârit görülmemişse mahkeme yedi gün içinde faiz ve icra masrafları ile birlikte borcunu ifa veya o miktar meblâğın mahkeme veznesine depo edilmesini borçluya veya iflâs dâvasında kendisini temsil etmiş olan vekiline, dâva vicahda devam ediyorsa duruşmada, aksi takdirde Tebligat Kanunu hükümleri dairesinde yapılacak tebliğ ile emreder. Borçlu imtina ederse ilk oturumda iflâsına karar verilir.

MADDE 76. — İcra ve iflâs Kanununun 159 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Muhafaza tedbirleri

Madde 159. — İflâs talebi halinde mahkeme, ilk önce alacaklıların menfaati için zaruri gördüğü bütün muhafaza tedbirlerini emredebilir. Borçlu ödeme emrine itiraz etmemişse, alacaklının talebi üzerine, mahkeme mutlaka bu tedbirlere karar vermeye mecburdur. Bu emirler iflâs dairesince yerine getirilir.

Mahkeme, defter tutmadan gayri bir muhafaza tedbiri istiyen alacaklıdan, ileride haksız çıktığı takdirde borçlunun ve üçüncü şahsın bu yüzden uğruyabilecekleri zararları karşılamak üzere, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 96 nci maddesinde yazılı bir teminat alınmasını istiyebilir. Borçlu ödeme emrine itiraz etmemiş veya alacak bir ilâma bağlı ise teminat aranmaz. Devlet ve adli yardıma nail kimseler de teminat göstermek mecburiyetinde değildir.

Bu maddeye göre alınan muhafaza tedbirleri borçlu aleyhindeki icra takiplerine tesir etmez.

MADDE 77. — İcra ve iflâs Kanununun 160 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Masrafların peşin verilmesi

Madde 160. — İflâs isteyen alacaklı ilk alacaklılar toplantısına kadar olan masraflardan sorumludur.

Mahkeme, masrafların peşin verilmesini ister.

MADDE 78. — İcra ve iflâs Kanununun 164 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Yargıtaya müracaat

Madde 164. — Ticaret mahkemesince verilen nihai kararlar tebliğinden itibaren on gün içinde temyiz edilebilir.

İflâs kararının temyizi iflâsın ilânına ve masanın teşkiline mâni değildir. Yalnız ikinci alacaklılar toplantısı, iflâs kararı kesinleşmedikçe yapılamaz.

İflâs kararı bozulursa borçlunun malları üzerindeki tedbirler devam eder. Şu kadar ki, ticaret mahkemesi dâvanın seyrine göre bu tedbirleri değiştirmeye veya kaldırmaya yetkilidir.

MADDE 79. — İcra ve iflâs Kanununun 166 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İflâs kararının tebliği ve ilân

Madde 166. — İflâs kararı, iflâs dairesine bildirilir.

Daire, kararı kendiliğinden ve derhal tapuya, ticaret sicili memurluğuna, gümrük ve posta idarelerine, mahalli ticaret odalarına, sanayi odalarına ve borsalara ve diğer lâzımgelenlere bildirmekle beraber ilân eder.

İflâsın kapandığı veya kaldırıldığı da aynı suretle bildirilir ve ilân olunur.

MADDE 80. — İcra ve iflâs Kanununun altıncı babının III ncü fasıl başlığı ile 167 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

III - KAMBIYO SENETLERİ (ÇEK, POLİÇE VE EMRE MUHARRER SENET) HAKKINDAKİ HUSUSİ TAKİP USULLERİ :

Takibin kabulü şartları

Madde 167. — Alacağı çek, poliçe veya emre muharrer senede müstenidolan alacaklı, alacak rehinele temin edilmiş olsa bile, bu bölümdeki hususi usullere göre haciz yolu ile veya borçlu iflâsa tabi şahıslardan ise iflâs yolu ile takipte bulunabilir.

Alacaklı, takip talebinde 58 nci maddedeki hususlardan başka iflâsa tabi borçlusu aleyhine haciz veya iflâs yollarından hangisini istediğini bildirmeye ve takip talebine kambiyo senedinin aslını ve borçlu adedi kadar tasdikli örneğini eklemeye mecburdur.

MADDE 81. — İcra ve İflâs Kanununun 168 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

A) HACİZ YOLU İLE TAKİP :

Ödeme emri

Madde 168. — İcra memuru senedin kambiyo senedi olduğunu ve vâdesinin geldiğini görürse, borçluya senet sureti ile birlikte hemen bir ödeme emri gönderir. Bu ödeme emrine şunlar yazılır :

1. Takip talebindeki kayıtlar,
2. Borcun ve takip masraflarının on gün içinde ödenmesi ihtar,

3. Takibin müstenidi olan senet kambiyo senedi vasfını haiz değilse, beş gün içinde mercie şikâyet etmesi lüzumu,

4. Takip müstenidi kambiyo senedindeki imza kendisine aid olmadığı iddiasında ise bunu beş gün içinde ayrıca ve açıkça bir dilekçe ile icra dairesine bildirmesi; aksi takdirde kambiyo senedindeki imzanın bu fasıl gereğince yapılacak icra takibinde kendisinden sadır sayılacağı ve imzasını haksız yere inkâr ederse 100 liradan 5 000 liraya kadar para cezası ile mahkûm edileceği ihtarı,

5. Borçlu olmadığı veya borcun itfa veya imhal edildiği veya alacağın zamanaşımına uğradığı hakkında itiraz etmek istiyorsa, bunu sebepleriyle birlikte beş gün içinde tetkik merciiine bir dilekçe ile bildirerek merciden itirazın kabulüne dair bir karar getirmedikçe cebri icraya devam olacağı ihtarı,

6. İtiraz edilmediği ve borç ödenmediği takdirde on gün içinde 74 nci maddeye göre mal beyanında bulunması ve bulunmazsa hapisle taziyik edileceği, mal beyanında bulunmaz veya hakikate aykırı beyanda bulunursa ayrıca hapisle cezalandırılacağı ihtarı.

60 nci maddenin son iki fıkrası burada da tatbik olunur.

MADDE 82. — İcra ve İflâs Kanununun 169 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

a) Borca itiraz

Madde 169. — Borçlu, 168 nci maddenin 5 numaralı bendine göre borca karşı yapacağı itirazını bir dilekçe ile tetkik merciiine bildirir. Bu itiraz satıştan başka icra takip muamelelerini durdurmaz.

MADDE 83. — İcra ve İflâs Kanununa 169 ncu maddeden sonra aşağıdaki madde eklenmiştir :

İtirazın incelenmesi

Madde 169 a. — Mercî hâkimi, itiraz sebeplerinin tahkiki için iki tarafı en geç onbeş gün içinde duruşmaya çağırır. Hâkim, duruşma neticesinde borcun olmadığı veya itfa veya imhal edildiğinin resmi veya imzası ikrar edilmiş bir belge ile ispatı halinde itirazı kabul eder.

Mercî hâkimi, borçlunun itiraz dilekçesine ekli olarak ibraz ettiği belgelerden borcun itfa veya imhal edildiği veya senedin metninden zamanaşımına uğradığı kanaatine varırsa, daha evvel itirazın esası hakkındaki kararına kadar icra takibinin muvakkaten durdurulmasına karar verebilir.

Borçlunun ibraz ettiği belge altındaki imza alacaklı tarafından inkâr edilirse, mercî hâkimi, 68 a maddesindeki usule göre yapacağı inceleme neticesinde imzanın alacaklıya aid olduğuna kanaat getirdiği takdirde, borçlunun itirazının kabulüne karar verir ve alacaklıyı yüzde onbeşten aşağı olmamak üzere inkâr tazminatına ve 100 liradan 5 000 liraya kadar para cezasına mahkûm eder. Alacaklı 1 nci fıkraya gereğince çağrıldığı duruşmaya gelmediği takdirde mercî hâkimi, alacağın itiraz edilen kısmı için icranın muvakkaten durdurulmasına karar verir. Bunun üzerine alacaklı en geç altı ay içinde mercî önünde duruşma talebederek makbuz altındaki imzanın kendisine aid olmadığını ispat etmek suretiyle, takibin devamına karar alabilir. Mercî, imzanın alacaklıya aid olmadığına karar verirse borçluyu 100 liradan 5 000 liraya kadar para cezasına mahkûm eder.

Mercî hâkimi, borçlunun zamanaşımını itirazını alacaklının ibraz ettiği kambiyo senedindeki tarihe göre vârit görür ve alacaklı da zamanaşımının kesildiğini veya tatil edildiğini resmi veya imzası ikrar edilmiş bir belge ile ispat edemezse, itirazın kabulüne; aksi halde reddine karar verir.

İtirazın kabulü kararı ile takip durur. Alacaklının genel hükümlere göre dâva açmak hakkı mahfuzdur. Alacaklı, genel mahkemede dâva açarsa, inkâr tazminatı ve para cezasının tahsili dâva sonuna kadar tehir olunur ve bu dâvayı kazanırsa hakkında verilmiş olan inkâr tazminatı ve para cezası kalkar.

İtirazın reddi kararının temyizi hiçbir icra muamelesini durdurmaz. Şu kadar ki, borçlu 33 nci maddenin 3 nci fıkrasına göre teminat gösterirse icra durur.

MADDE 84. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 170 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

b) İmzaya itiraz

Madde 170. — Kambyo senedindeki imzaya 168 nci maddenin 4 numaralı bendi gereğince yapılan itirazla icra takibi durur.

Alacaklı, 67 nci maddeye göre umumi mahkemelerde dâva açmak istemezse, ödeme emrine itiraz tarihinden itibaren altı ay içinde tetkik merciiinden itirazın muvakkaten kaldırılmasını isteyebilir. Tetkik mercii alacaklının bu talebini 68 a maddesine göre karara bağlar. 67 nci maddenin dördüncü fıkrası hükmü burada da câridir.

Tetkik mercii hâkimi, 62 ve 68 a maddelerine göre yapacağı inceleme neticesinde münker imzanın borçluya aidolduğuna kanaat getirirse, itirazın muvakkaten kaldırılması kararı ile birlikte borçluyu yüzde onbeşten aşağı olmamak üzere inkâr tazminatına ve 100 liradan 5 000 liraya kadar para cezasına mahkûm eder. Borçlu, borçtan kurtulma, menfi tesbit, veya istirdat dâvası açarsa, bu inkâr tazminatı ve para cezasının tahsili dâva sonuna kadar tehir olunur ve borçlu açtığı dâvayı kazanırsa inkâr tazminatı ve ceza kalkar.

Borçlu inkâr ettiği imzayı en geç itirazın kaldırılması için yapılan duruşmanın ilk celsesinde kabul ederse hakkında inkâr tazminatı ve para cezası hükmolunmaz ve kendisine yargılama giderleri yükletilmez. Şu kadar ki, kötü niyetle takibe sebebiyet veren borçlu yargılama giderleri ile müzlem olur. İcra dairesinin yetki çevresi içinde ödeme emri tebliğ edilen borçlu hakkında bu fıkra hükmü uygulanmaz.

İtirazı muvakkaten kaldırılan borçlu, 69 ncu maddeye göre borçtan kurtulma dâvası açabilir. Yalnız bu dâvanın dinlenebilmesi için, borçlunun senet bedelini ilk duruşma gününe kadar icra veznesine depo ettiğini ispat etmesi veya bu alacak kıymetinde mahkemece kabul edilecek menkul rehin veya esham veya tahvilât veya gayrimenkul rehni veya muteber bir banka kefaleti göstermesi veya borçlunun alacağı karşılıyacak malının mahcuz bulunması lâzımdır. Bu teminat borçlu tarafından borca yeter menkul veya gayrimenkul mallarının icra dairesince haczettirilmesi suretiyle de gösterilebilir.

MADDE 85. — İcra ve İflâs Kanununa 170 nci maddeden soara aşağıdaki maddeler eklenmiştir :

Borçlunun kambyo hukuku bakımından şikâyeti

Madde 170 a. — Borçlu, alacaklının bu fasıl hükümlerine göre takip hakkı olmadığını 168 nci maddenin 3 nci bendine göre şikâyet yolu ile ileri sürebilir.

Tetkik mercii müddetinde yapılan şikâyet veya itiraz dolayısıyla, usulü dairesinde kendisine intikal eden işlerde takibin müstenidi olan kambyo senedinin bu vasfı haiz olmadığı veya alacaklının kambyo hukuku mucibince takip hakkına sahip bulunmadığı hususlarını re'sen nazara alarak bu fasla göre yapılan takibi iptal edebilir.

Uygulanacak diğer hükümler

Madde 170 b. — 63 ilâ 72 nci maddeler bu fasıl hükümlerine aykırı olmadıkça, kambyo senetlerine mahsus haciz yolu ile takip hakkında da uygulanır.

MADDE 86. — İcra ve İflâs Kanununun 171 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

B) İFLÂS YOLU İLE TAKİP :

Ödeme emri

Madde 171. — İcra memuru, senedin kambiyo senedi olduğunu ve vâdesinin geldiğini görünce borçluya senet sureti ile birlikte hemen bir ödeme emri gönderir.

Ödeme emrine şunlar yazılır :

1. Takip talebindeki kayıtlar,
  2. Borcun ve takip masraflarının beş gün içinde ödenmesi ihtar,
  3. Kambiyo senedine ve borca dair her türlü itiraz ve şikâyetlerini sebepleriyle birlikte diğer tarafa tebliğ edilecek nüshadan bir fazla dilekçe ile beş gün içinde icra dairesine bildirmesi ihtar,
  4. Beş gün içinde borç ödenmediği, itiraz ve şikâyet edilmediği takdirde, alacaklının ticaret mahkemesinden borçlunun iflâsını talebedebileceği ihtar.
- 60 nci maddenin son iki fıkrası burada da tatbik olunur.

MADDE 87. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 172 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İtiraz veya şikâyet

Madde 172. — Ödeme emrine itiraz veya şikâyet etmek isteyen borçlu, ödeme emrinin tebliğinden itibaren beş gün içinde her türlü itiraz veya şikâyetini sebepleri ile birlikte diğer tarafa tebliğ edilecek nüshadan bir fazla dilekçe ile icra dairesine bildirmeye mecburdur. Bu dilekçenin bir nüshası derhal alacaklıya tebliğ olunur.

MADDE 88. — İcra ve İflâs Kanununun 173 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İFLÂS DÂVASI :

a) *İtiraz veya şikâyet olunmaması*

Madde 173. — Borçlu beş gün içinde borcu ödemez, itiraz veya şikâyette de bulunmazsa, alacaklı, bu durumu tevsik eden ödeme emri nüshası ile ticaret mahkemesinden borçlunun iflâsına karar verilmesini isteyebilir.

Mahkeme, takip dosyasını getirtir ve basit yargılama usulü ile yapacağı inceleme sonunda borcun ödenmediğini, itiraz ve şikâyette de bulunulmadığını tesbit ederse yedi gün içinde faiz ve icra masrafları ile birlikte borcun ifa veya o miktar meblâğın mahkeme vizesine depo edilmesini 158 nci madde uyarınca emreder. Bu emir yerine getirilmezse borçlunun iflâsına karar verilir. Şu kadar ki, borçlu ödeme emrinde yazılı müddetin geçmesinden sonra borcu ödemediğine dair resmî bir belge ibraz ederse iflâs yolu ile takip talebi ve iflâs dâvası düşer.

Borçlu, ticaret mahkemesine 65 nci maddeye göre gecikmiş itirazda bulunabilir. Mahkeme mâzereti yerinde görürse iflâs dâvasını 174 ncü madde uyarınca karara bağlar.

MADDE 89. — İcra ve İflâs Kanununun 174 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

b) *İtiraz veya şikâyet olunması*

Madde 174. — Alacaklı, borçlunun itiraz ve şikâyetinin kaldırılmasını ve iflâsına karar verilmesini ticaret mahkemesinden isteyebilir. Mahkeme 158 nci madde uyarınca iflâs dâvasını karara bağlar.

MADDE 90. — İcra ve İflâs Kanununun 175 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

c) İstirdat dâvası

Madde 175. — İflâs takibine itiraz etmemesi yüzünden borçlu olmadığı bir parayı ödiyen kimse 72 nci madde uyarınca geri almak hakkını haizdir.

MADDE 91. — İcra ve İflâs Kanununun 176 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

d) Uygulanacak hükümler

Madde 176. — 156 nci maddenin son fıkrası ile 157 ilâ 166 nci madde hükümleri burada da uygulanır.

MADDE 92. — İcra ve İflâs Kanununa 176 nci maddeden sonra, Müsterek Hükümler başlığı altında aşağıdaki maddeler eklenmiştir :

C) MÜSTEREK HÜKÜMLER :

Alacaklı ve borçluya verilecek belgeler

Madde 176 a. — İcra dairesi 60 ve 64 ncü maddeler gereğince alacaklıya ödeme emrinin bir nüshasını verir.

Borçluya, itiraz eylediğine dair bedava ve pulsuz bir belge verilir.

Birden fazla borçlu bulunması

Madde 176 b. — Bir çek, polişe veya emre muharrer senedin takibedilen borçlusu birden ziyade olup da hepsi iflâsa tabi şahıslardan ise, alacaklının bunlar hakkında aynı talepe (haciz veya iflâs) bulunması lâzımdır. Bu halde, borçlu tarafından itiraz vukuunda talebin mahiyetine göre 169, 169 a ve 170 nci veya 174 ncü maddeler hükümleri uygulanır.

Bir senetle takibedilen borçlular içinde iflâsa tabi olmıyan bir şahıs bulunup da alacaklı iflâsa tabi olanlar aleyhine iflâs, tabi olmıyanlar aleyhine haciz yoluna gitmek isterse, bu yollara mahsus ayrı iki takip talebinde bulunmaya mecburdur. Bu halde takip taleplerinden birine kambiyo senedinin icra memuru tarafından tasdik edilmiş bir sureti eklenir. İcra memuru, senedin bu suretine, senedin aslının kendisinde bulunduğunu yazar.

MADDE 93. — İcra ve İflâs Kanununun 178 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

B) Borçlunun müracaatıyla

Madde 178. — İflâsa tabi bir borçlu, aciz halinde bulunduğunu bildirerek yetkili mahkemeden iflâsını isteyebilir.

İflâsa tabi bir borçlu aleyhine alacaklılardan birinin haciz yolu ile takibi neticesinde yapılan haciz borçlunun yarı mevcudunun elinden çıkmasına sebeb olup da kalanı muaccel ve vâdesi bir sene içinde hülûl edecek diğer borçlarını ödemeye yetişmiyorsa borçlu derhal aczini bildirerek iflâsını istemeye mecburdur.

MADDE 94. — İcra ve İflâs Kanununun 186 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İhtiyaten veya icraen haczedilen şeyler

Madde 186. — İhtiyaten haczedilmiş mallarla iflâs açıldığı zaman paraya çevrilmemiş mahcuz mallar masaya girer.

İflâsın açılmasından evvel paraya çevrilmiş bulunan mahcuz malların bedeli, 133 ilâ 144 ncü maddeler hükümlerine göre haciz koyduran alacaklılara paylaştırılır. Artan kısım iflâs masasına intikal eder.

MADDE 95. — İcra ve iflâs Kanununun 193 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Takibin durması ve düşmesi

Madde 193. — İflâsın açılması borçlu aleyhinde haciz ve rehnin paraya çevrilmesi yoluyla yapılan takiplerle teminat gösterilmesine ilişkin takipleri durdurur.

İflâs kararının kesinleşmesi ile bu takipler düşer.

İflâsın tasfiyesi müddetince müflise karşı birinci fıkradaki takiplerden hiçbiri yapılamaz.

MADDE 96. — İcra ve iflâs Kanununun 228 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Üçüncü şahısların istihkak iddiaları

Madde 228. — Üçüncü şahıslar tarafından istihkak iddiasında bulunulan eşyanın kendilerine verilip verilmeyeceğini iflâs idaresi kararlaştırır.

İflâs idaresi; istihkak iddiasını reddederse, üçüncü şahsa tetkik merciinde istihkak dâvası açması için yedi günlük bir mühlet tâyin ve tebliğ eder. Bu mühleti geçiren üçüncü şahıs, masaya karşı istihkak iddiasından vazgeçmiş sayılır.

İstihkak dâvasına, genel hükümler dairesinde, ve basit yargılama usulüne göre bakılır.

Tetkik mercii, icabında istihkak dâvacısından masanın muhtemel zararına karşı teminat istiyebilir.

MADDE 97. — İcra ve iflâs Kanununun 235 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Sıra cetveline itiraz ve neticeleri

Madde 235. — Sıra cetveline itiraz edenler, cetvelin verilmesinin ilânından yedi gün içinde iflâsa karar veren mahkemeye müracaatla dâva açmaya mecburdurlar.

İtiraz eden, talebinin haksız olarak ret veya tenzil edildiğini iddia ederse dâva masaya karşı açılır. Muteriz başkasının kabul edilen alacağına veya ona verilen sıraya itiraz ediyorca dâvasını o alacaklı aleyhine açar.

Bir alacağın terkin hakkında açılan dâva kazanılırsa, bu alacağa tahsis edilen hisse dâva masrafları da dâhil olduğu halde sıraya bakılmaksızın alacağı nisbetinde itiraz edene verilir ve artanı da diğer alacaklılara sıra cetveline göre dağıtılır. Dâva basit yargılama usulü ile görülür.

Ancak, itiraz alacağın esas veya miktarına taallük etmeyip yalnız sıraya dair ise şikâyet yoluyla tetkik merciine arz olunur.

MADDE 98. — İcra ve iflâs Kanununun 244 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Artırma suretiyle satışın şartları

Madde 244. — 117, 118, 124, 125, 130, 131, 133, 134, ve 135 nci maddeler burada da uygulanır. İcra dairesine ait vazifeler iflâs idaresi tarafından görülür.

MADDE 99. — İcra ve iflâs Kanununun 251 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Borç ödemededen aciz vesikası

Madde 251. — İdare, paraları dağıtırken alacağının tamamını alamamış olan her alacaklıya ödenmemiş miktar için aciz vesikası verir. Vesikada müflisin alacağı kabul veya reddettiği yazılır. Kabul halinde vesika 68 nci maddenin 1 nci fıkrasında yazılı senet mahiyetinde olur.

Aciz vesikası 143 ncü maddede yazılı olan hakları verir. Fakat, müflis yeni mal iktisabetmedikçe hakkında yeniden takip talebinde bulunulamaz. Müflis, bu yeni takip üzerine kendisine gönderilen ödeme emrine yeni mal iktisabetmediği yolunda itiraz ederse, ihtilâf tetkik merciinde genel hükümler ve basit yargılama usulüne göre karara bağlanır.

MADDE 100. — İcra ve iflâs Kanununun 260 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İhtiyati haciz kararının muhtevası

Madde 260. — İhtiyati haciz kararında :

1. Alacaklının ve icabında mümessilinin ve borçlunun adı, soyadı ve ikametgâhı,
2. Haczin ne gibi belgelere müsteniden ve ne miktar alacak için konulduğu,
3. Haciz konulmasının sebebi,
4. Haczolunacak şeyler,
5. Alacaklının zararın tazminiyle mükellef olduğu ve gösterilen teminatın nelerden ibaret bulunduğ, Yazılır.

MADDE 101. — İcra ve iflâs Kanununun 261 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İhtiyati haciz kararının icrası

Madde 261. — Alacaklı, ihtiyati haciz kararının verildiği tarihten itibaren on gün içinde kararı veren mahkemenin yargı çevresindeki icra dairesinden kararın infazını istemeye mecburdur. Aksi halde ihtiyati haciz kararı kendiliğinden kalkar.

İhtiyati haciz kararları, 79 dan 99 neu ya kadar olan maddelerdeki haczin ne suretle yapılacağına dair hükümlere göre icra edilir.

MADDE 102. — İcra ve iflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 262 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Zabıt tutma ve haciz tutanağının tebliği

Madde 262. — Haczi icra eden memur bir tutanak düzenler. Bunda haczolunan şeyler ve kıymetleri gösterilir ve derhal icra dairesine verilir.

İcra dairesi, ihtiyati haciz tutanağının birer suretini üç gün içinde haciz sırasında hazır bulunmayan olacaklı ve borçluya ve icabında üçüncü şahsa tebliğ eder.

MADDE 103. — İcra ve iflâs Kanununun 263 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Borçlu tarafından gösterilecek teminat

Madde 263. — Haczolunan mallar istenildiği zaman para veya ayın olarak verilmek ve bu hususu temin için malların kıymetleri depo edilmek veya icra memuru tarafından kabul edilecek esham ve tahvilât veya menkul ve gayrimenkul rehin veya muteber bir banka kefaleti gösterilmek şartıyla borçluya ve mal üçüncü şahıs elinde haczolunmuşsa bir taahhüt senedi alınarak bu şahsa bırakılabilir. İstenilecek teminat her halde borç ve masraf tutarını geçemez.

MADDE 104. — İcra ve iflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 264 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İhtiyati haczi tamamlayan merasim

Madde 264. — Dâva açılmadan veya icra takibine başlanmadan evvel ihtiyati haciz yaptırmış olan alacaklı; haczin tatbikinden, haciz gıyabında yapılmışsa haciz zabıt varakasının kendisine

tebliğinden itibaren yedi gün içinde ya takip talebinde (haciz veya iflâs) bulunmaya veya dâva açmaya mecburdur.

İcra takibinde, borçlu ödeme emrine itiraz ederse bu itiraz hemen alacaklıya tebliğ olunur. Alacaklı, tebliğ tarihinden itibaren yedi gün içinde tetkik merciinden itirazın kaldırılmasını istemeye veya mahkemede dâva açmaya mecburdur. Tetkik mercii, itirazın kaldırılması talebini reddederse alacaklının kararın tefhim veya tebliği tarihinden itibaren yedi gün içinde dâva açması lâzımdır.

İhtiyati haciz, alacak dâvasının mahkemede görüldüğü sırada konulmuş veya alacaklı birinci fıkraya göre mahkemede dâva açmış ise, esas hakkında verilecek hükmün sulh mahkemelerinde tefhim ve asliye mahkemelerinde tebliğinden itibaren bir ay içinde alacaklı takip talebinde bulunmaya mecburdur.

Alacaklı bu müddetleri geçirir veya dâvasından yahut takip talebinden vazgeçerse veya takip talebi kanuni müddetlerin geçmesiyle düşerse veya dâva dosyası muameleden kaldırılıp da bir ay içinde dâva yenilenmezse veya dâvasında haksız çıkarsa ihtiyati haciz hükümsüz kalır ve alâkadarlar isterse lâzımgelenlere bildirilir.

Borçlu müddeti içinde ödeme emrine itiraz etmez veya itirazı tetkik merciince kesin olarak kaldırılır veya mahkemece iptal edilirse, ihtiyati haciz kendiliğinden icrai hacze inkılâbeder.

MADDE 105. — İcra ve İflâs Kanununun 3390 sayılı Kanunla değişik 265 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İhtiyati haciz kararına itiraz

Madde 265. — İhtiyati haciz kararı temyiz edilemez. Ancak, borçlu kendisi dinlenmeden verilen ihtiyati haczin dayandığı sebeplere, mahkemenin yetkisine ve teminata karşı; huzuriyle yapılan hacizlerde haczin tatbiki, aksi halde haciz tutanağının kendisine tebliği tarihinden itibaren yedi gün içinde mahkemeye müracaatla itiraz edebilir.

Mahkeme, gösterilen sebeplere hasren tetkikat yaparak itirazı kabul veya reddeder.

İtiraz eden, dilekçesine istinadettiği bütün belgeleri bağlamaya mecburdur. Mahkeme, itiraz üzerine iki tarafı dâvet edip gelenleri dinledikten sonra, itirazı vârit görürse kararını değiştirebilir veya kaldırabilir. Şu kadar ki, iki taraf da gelmezse evrak üzerinde inceleme yapılarak karar verilir.

MADDE 106. — İcra ve İflâs Kanununun 266 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İhtiyati haczin kaldırılması

Madde 266. — Borçlu, para veya mahkemece kabul edilecek rehin veya esham yahut tahvilât depo etmek veya gayrimenkul rehin yahut muteber bir banka kefaleti göstermek şartı ile ihtiyati haczin kaldırılmasını mahkemeden isteyebilir. Takibe başlandıktan sonra bu yetki, icra tetkik merciine geçer.

MADDE 107. — İcra ve İflâs Kanununun 267 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İhtiyati hacizde iflâs yolu ile takip

Madde 267. — Alacaklı, iflâsa tabi borçlusu aleyhine 264 ncü maddenin, birinci fıkrası gereğince iflâs yolu ile takipte bulunmuş veya iflâs yolu ile takipte bulunduktan sonra borçlunun mallarını ihtiyaten haczettirmiş ise, aşağıdaki hükümler tatbik olunur.

Borçlu ödeme emrine itiraz ederse bu itiraz hemen alacaklıya tebliğ olunur. Alacaklı, tebliğ tarihinden itibaren yedi gün içinde ticaret mahkemesine başvurarak itirazın kaldırılmasıyla beraber borçlunun iflâsına karar verilmesini istemeye mecburdur.

Borçlu ödeme emrine itiraz etmezse, bu durum hemen alacaklıya tebliğ olunur. Alacaklı, tebliğ tarihinden itibaren yedi gün içinde ticaret mahkemesine başvurarak borçlunun iflâsına karar verilmesini istemeye mecburdur.

264 ncü maddenin 4 ncü fıkrası hükmü kıyasen uygulanır.

MADDE 108. — İcra ve İflâs Kanununun 263 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İcrai hacizlere iştirak

Madde 268. — 261 nci maddeye göre ihtiyaten haczedilen mallar haciz yolu ile takip hükümlerine göre icrai hacze inkılâbetmezden evvel bir diğer alacaklı tarafından haczedilirse, ihtiyati haciz sahibi bu hacze kendiliğinden ve muvakkaten iştirak eder.

İhtiyati haciz masrafları satış tutarından alınır.

İhtiyati haciz diğer rüçhan hakkını vermez.

MADDE 109. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 269 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Âdi kira ve hasılat kiralari için ödeme emri ve itiraz müddeti

Madde 269. — Takip âdi kiralara veya hasılat kiralalarına mütedair olur ve alacaklı da taleberse ödeme emri, Borçlar Kanununun 260 ve 288 nci maddelerinde yazılı ihtar ve kanuni müddet geçtikten sonra tetkik merciinden borçlunun kiralanan şeyden çıkarılması istenebileceği tebliğini ihtiva eder.

Bu tebliğ üzerine borçlu, yedi gün içinde, itiraz sebeplerini 62 nci madde hükümleri dâhilinde icra dairesine bildirmeye mecburdur. Borçlu itirazında, kira akdini ve varsa buna ait mukavelenamedeki imzasını açık ve kesin olarak reddetmezse, akdi kabul etmiş sayılır.

İtiraz takibi durdurur. İtirazın tebliği tarihinden itibaren altı ay içinde itirazın kaldırılmasını istemiyen alacaklı, bir daha aynı alacaktan dolayı ilâmsız icra yoluyla takip yapamaz.

Borçlar Kanununun 260 ncü maddesinin kiralayana altı günlük mühletin hitamında akdi feshe müsaade ettiği hallerde itiraz müddeti üç gündür.

MADDE 110. — İcra ve İflâs Kanununa 269 ncü maddeden sonra aşağıdaki maddeler eklenmiştir :

İtiraz etmemenin sonuçları

Madde 269 a. — Borçlu itiraz etmez, ihtar müddeti içinde kira borcunu da ödemezse alacaklının talebi üzerine tetkik merciince tahliye karar verilir.

İtiraz ve kaldırılması usulü

Madde 269 b. — Borçlu itirazında kira akdini ve varsa mukavelenamede kendisine izafe olunan imzayı reddettiği takdirde alacaklı; noterlikçe re'sen tanzim veya imzası tasdik edilmiş bir mukavelenameye istinadediyorsa merciden itirazın kaldırılmasını ve ihtar müddeti içinde paranın ödenmemesi sebebiyle kiralananın tahliyesini isteyebilir.

Borçlunun akde ve şartlarına dair mukabil iddia ve def'ilerini aynı kuvvet ve mahiyette belgelerle tevsik etmesi lâzımdır.

Akdi reddeden borçlu bu itiraz sebebiyle bağıldır. İtirazın vâridolmadığı tahakkuk ettikten sonra ödeme, takas veya sair bir def'ide bulunamaz.

Takip yukarda yazılı belgelere istinadetmemesi sebebiyle alacaklı umumi hükümler dairesinde dâva açmaya mecbur kalırsa ihtarlı ödeme emri, Borçlar Kanununun 260 ve 288 nci maddelerinde yazılı ihtar yerine geçer.

Kira mukavelenamesindeki imzanın inkârından dolayı alacaklı umumi mahkemede dâva açmaya mecbur kalır ve lehine karar alırsa, borçlu ayrıca 50 liradan 5 000 liraya kadar para cezasına mahkûm edilir.

Kira akdi dışındaki itirazlar ve tahliye

Madde 269 c. — Borçlu akdi reddetmeyip kiranın ödendiğini veya sair bir sebeple istenemeyeceğini bildirerek itiraz etmiş veya takas istemişse, itiraz sebeplerini ve isteğini noterlikçe re'sen tanzim veya imzası tasdik edilmiş veya alacaklı tarafından ikrar olunmuş bir belge yahut resmî dairelerin veya yetkili makamların yetkileri dâhilinde ve usulüne göre verdikleri bir makbuz veya vesika ile ispat etmeye mecburdur.

Senet veya makbuzun alacaklı tarafından inkârı halinde 68 nci madde hükmü kıyasen uygulanır.

Mercinin tahliyeye mütedair kararının infazı için kesinleşmesi beklenmez. Ancak tahliye için, kararın borçluya tefhimi veya tebliği tarihinden itibaren on gün geçmesi lâzımdır. Borçlu tahliye kararı hakkında 36 nci madde hükmünden faydalanabilir.

Kıyasen uygulanacak maddeler

Madde 269 d. — 62, 63, 65, 63, 63, 70 ve 72 nci maddeler hükümleri kıyas yolu ile burada da uygulanır.

MADDE 111. — İcra ve İflâs Kanununun 271 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Kaçırılan eşyayı takip hakkı

Madde 271. — Gizlice veya cebirle götürülmüş eşya, götürülmelerinden on gün içinde icra dairesinin emri ile ve zabıta kuvvetiyle geri alınabilir. İyi niyet sahibi üçüncü şahısların hakları saklıdır.

İhtilâf halinde mahkeme basit yargılama usulü ile meseleyi halleder ve karara bağlar.

MADDE 112. — İcra ve İflâs Kanununun 275 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

2. İtirazın kaldırılması

Madde 275. — İtiraz vukuunda kiralyan tetkik merciidenden itirazın kaldırılmasını isteyebilir.

Tahliye talebi noterlikçe re'sen tanzim veya tarih ve imzası tasdik edilmiş yahut ikrar olunmuş bir mukaveleye müstenidolup da kiracı kiranın yenilendiğine veya uzatıldığına dair aynı kuvvet ve mahiyette bir vesika gösteremezse itiraz kaldırılır.

Aksi takdirde itirazın kaldırılması talebi reddolunur.

İtirazın kaldırılması üzerine tahliye ve teslim icra edildikten veya kaldırılma talebi reddolduktan sonra kiracının veya kiralyanın umumi hükümlere göre mahkemeye müracaat hakları saklıdır.

Mahkemede açılan dâvada, icra takibi sırasında inkâr olunan imzanın kendisine aidolduğu anlaşılan kiracı veya kiralyan 50 liradan 5 000 liraya kadar para cezasına mahkûm edilir.

MADDE 113. — İcra ve İflâs Kanununun 276 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Kiralanan gayrimenkulde üçüncü şahıs bulunursa

Madde 276. — Tahliyesi istenen yerde kiracıdan başka bir şahıs bulunur ve işgalde haklı olduğuna dair resmî bir vesika gösteremezse derhal tahliye olunur.

Şu kadar ki, bu şahıs resmî bir vesika gösterememekle beraber daireye ibraz olunan mukavele tarihinden evvelki bir zamandan beri orayı işgal etmekte bulunduğunu beyan eder ve bu beyanı icra memuru tarafından mahallinde yapılacak tahkikatla teyüdederse memur, tahliye tehirle üç gün içinde keyfiyeti tetkik merciine bildirir.

Merci, tarafları dinliyerek icabına göre tahliye emreder veya taraflardan birinin yedi gün içinde mahkemeye müracaat etmesi lüzumuna karar verir. Bu müddet içinde mahkemeye müracaat edilirse, dâvanın neticesine göre hareket olunur. 36 ncı madde hükümleri burada da uygulanır. Dâva etmiyen taraf iddiasından vaz geçmiş sayılır.

Borçlunun neseb ve sebepten usul ve fûruu, karı veya kocası, ikinci dereceye kadar kan ve sıhri hısımları ve iş ortakları ile borçluya tebaan mecurda oturdukları anlaşılın diğer şahıslar, bu madde hükmünün tatbikinde üçüncü şahıs sayılmazlar.

MADDE 114. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 278 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İvazsız tasarrufların batlı

Madde 278. — Mûtat hediyeler müstesna olmak üzere, hacizden veya haczedilecek mal bulunmaması sebebiyle acizden yahut iflâsın açılmasından haczin veya aciz vesikası verilmesinin sebebi olan yahut masaya kabul olunan alacaklardan en eskisinin tesis edilmiş olduğu tarihe kadar geriye doğru olan müddet içinde yapılan bütün bağışlamalar ve ivazsız tasarruflar batıldır.

Ancak, bu müddet haciz veya aciz yahut iflâstan evvelki iki seneyi geçemez.

Aşağıdaki tasarruflar bağışlama gibidir.

1. Karı ve koca ile usul ve fûru, neseben veya sıhren ikinci dereceye kadar (bu derece dâhil) hısımlar, evlât edinenle evlâtlık arasında yapılan ivazlı tasarruflar,
2. Akdin yapıldığı sırada, kendi verdiği şeyin değerine göre borçlunun ivaz olarak pek aşağı bir fiyat kabul ettiği akitler,
3. Borçlunun kendisine yahut üçüncü bir şahıs menfaatine kaydı hayat şartıyla irat ve intifa hakkı tesis ettiği akitler ve ölünceye kadar bakma akitleri.

MADDE 115. — İcra ve İflâs Kanununun 280 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Diğer batlı halleri

Madde 280. — Tediye kabiliyetini kısmen veya tamamen kaybetmiş veya hakkında 178 nci maddenin 2 nci fıkrasındaki şartlar tahakkuk etmiş olan borçlunun, iyi niyetli bir şahıstan veya basiretli bir tacirden beklenilmeyecek tasarruflarla mevcudunu eksikliği ve üçüncü şahsın bu durumu ve muamelenin mahiyetini bildiği veya bilmesi gerektiği hallerde yapılmış olan tasarrufları batıldır. Şu kadar ki, tasarrufun vukuu tarihinden itibaren alacaklı iki sene içinde borçlu aleyhine haciz veya iflâs takibinde bulunmuş olmalıdır.

Borçlunun birinci fıkradaki tasarrufu, alacaklıları ızrar kasdiyle yapması ve bu kasda üçüncü şahsın vukufu halinde, tasarruf tarihi ne olursa olsun bâtil sayılır.

Üçüncü şahıs, borçlunun karı veya kocası, usul ve fûruu ile üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar sıhri hısımları (bu dereceler dâhil) evlât edineni veya evlâtlığı ise borçlunun 1 nci fıkrada beyan olunan durumunu bildiği farz olunur. Bunun hilâfını üçüncü şahıs, ancak 279 ncu maddenin son fıkrasına göre ispat edebilir.

Ticari işletmenin veya iş yerindeki mevcut ticari emtianın tamamını veya mühim bir kısmını devir veya satınalan yahut bir kısmını iktisapla beraber iş yerini sonradan işgal eden şahsın, borçlunun alacaklılarını ızrar kasdını bildiği ve borçlunun da bu hallerde ızrar kasdiyle hareket ettiği kabul olunur. Bu karine, ancak iptal dâvasını açan alacaklıya devir, satış veya terk tarihinden en az üç ay evvel keyfiyetin yazılı olarak bildirildiğini veya ticari işletmenin bulun-

duğu yerde görülebilir levhaları asmakla beraber Ticaret Sicili Gazetesiyle; bu mümkün olmadığı takdirde bütün alacaklıların itilâlarını temin edecek şekilde münasip vasıtalarla ilân olunduğunu ispatla çürütülebilir.

MADDE 116. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 281 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İptal dâvalarında yargılama usulü

Madde 281. — Mahkeme, iptal dâvalarını basit yargılama usulü ile görüp hükme bağlar ve bu dâvalara mütaallik ihtilâfları hal ve şartları göz önünde tutarak serbestçe takdir ve halleder.

Hâkim, iptale tabi tasarrufların konusu olan mallar hakkında alacaklının talebi üzerine ihtiyati haciz kararı verebilir. Teminatın lüzum ve miktarı mahkemece takdir ve tâyin olunur. Şu kadar ki, dâvanın elden çıkarılmış mallar yerine kaim olan kıymete taallûku halinde, teminat göstermeksizin ihtiyati haciz kararı verilemez.

Dâvalardan her hangi biri dâvacının alacağını ödediği takdirde, dâva reddolunur. Bu halde hâkim, duruma göre herbirini masrafla ilzam veya bu masrafı aralarında takdir ettiği surette taksim eder.

MADDE 117. — İcra ve İflâs Kanununun 282 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İptal dâvasında dâvalı

Madde 282. — İcra ve İflâs Kanununun 11 nci babındaki iptal dâvaları borçlu ve borçlu ile hukukî muamelede bulunan veya borçlu tarafından kendilerine ödeme yapılan kimseler ile bunların mirasçıları aleyhine açılır. Bunlardan başka, kötüniyet sahibi üçüncü şahıslar aleyhine de iptal dâvası açılabilir. İptal dâvası iyi niyetli üçüncü şahısların haklarını ihlâl etmez.

MADDE 118. — İcra ve İflâs Kanununun 283 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

İadenin şumulü

Madde 283. — Dâvacı, iptal dâvası sabit olduğu takdirde, bu dâvaya konu teşkil eden mal üzerinde cebri icra yolu ile, hakkını almak yetkisini elde eder ve dâvanın konusu gayrimenkulde, dâvalı üçüncü şahıs üzerindeki kaydın tashihine mahal olmadan o gayrimenkulün haciz ve satışını istiyebilir.

İptal dâvası, üçüncü şahsın elinden çıkarmış olduğu mallar yerine geçen değere taallûk ediyorsa, bu değerler nisbetinde üçüncü şahıs naîden tazmine (dâvacının alacağından fazla olmak üzere) mahkûm edilir.

İptal dâvası üzerine üçüncü şahıs da, memlekinde hâsıl olacak eksikliğin borçludan tahsilini aynı dâvada istiyebilir. Bu talep, iptal dâvasının tefrik edilerek daha önce hükme bağlanmasına mâni değildir.

İptal dâvasını kaybeden üçüncü şahıs, karşılık olarak verdiği şeyi veya bedelini borçludan veya iflâs masasından geri istiyebilir.

Bâtıl bir tasarruf neticesinde kendisine ödenilen şeyi geriveren alacaklı eski haklarını muhafaza eder.

Kendisine bağış yapılan iyi niyetli ise yalnız dâva zamanında elinde bulunan miktarı gerivermeye mecburdur.

MADDE 119. — İcra ve İflâs Kanununun 284 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Hak düşürücü müddet

Madde 284. — İptal dâvası hakkı, bâtıl tasarrufun vukuu tarihinden itibaren beş sene geçmekle düşer.

MADDE 120. — İcra ve İflâs Kanununun 6763 sayılı Kanunla değişik 285 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Konkordato talebi

Madde 285. — Konkordato hükümlerinden istifade etmek isteyen her hangi bir borçlu, tetkik merciiine bir konkordato projesi verir ve bu projeye mufassal bir bilânço ve defter tutmaya mecbur şahıslardan ise defterlerinin vaziyetini bildiren bir cetvel ekler. Bu cetvelde, bilhassa Ticaret Kanununun 66 nci maddesi hükmünce tutulması mecburi olan defterlerin hepsinin tutulmuş olup olmadıkları gösterilir.

Yetkili tetkik mercii, iflâsa tabi olanlar için 154 nci maddenin 1 veya 2 nci fıkrasında yazılı yerdeki, iflâsa tabi olmayan borçlunun ikametgâhındaki tetkik merciidir.

Borçlu, bilânçosunda yazılı mal ve kıymetleri, konkordato mühletinin verilmemesi halinde, bilânçoğu tetkik merciiine sunduğu tarihten bir sene içinde takibe uğradığı takdirde 162 nci maddede uyarınca göstermeye mecburdur. Konkordato mühleti kaldırılmış veya konkordato tasdik edilmemişse, bunların kesinleşmesi tarihlerinden itibaren bir sene ve konkordato feshedilmişse feshin kesinleşmesinden altı ay müddetle borçlu için aynı mecburiyet vardır.

Mevcut malları ve alacakları borçlarının en az yüzde ellisini ödemeye yetişmeyen borçlu konkordato istiyemez.

MADDE 121. — İcra ve İflâs Kanununun 286 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Konkordato talebinin nazara alınması şartları

Madde 286. — Tetkik mercii borçluyu dinledikten sonra onun durumunu ve hesaplarının halini ve işlerindeki doğruluğunu ve taahhütlerini yerine getirmesine mâni olan sebepleri göz önünde tutarak, projenin alacaklıları zarara sokmak kâdından âri ve borçlunun mevcudıyla mütenasib olup olmadığına ve mevcudunun yüzde elliye ödemeye yetişip yetişmediğine göre, talebinin uygun olup olmadığına karar verir.

Borçlu, 287 nci madde gereğince mühlet verilmesi hakkındaki merci kararını beş gün içinde masraflarını verip tatbika koydurmazsa verilen mühlet kendiliğinden kalkar.

MADDE 122. — İcra ve İflâs Kanununun 289 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Mühletin neticeleri

Madde 289. — Rehinli alacaklar müstesna olmak üzere, mühlet içinde borçlu aleyhine hiçbir takip yapılamaz ve evvelce başlamış takipler durur; bir takip muamelesiyle kesilebilen zaman aşımı ve hak düşüren müddetler cereyan etmez.

Ancak 206 nci maddenin birinci sırasında yazılı alacaklar için haciz yolu ile yapılan takipler, birinci fıkra hükmünden müstesnadır.

MADDE 123. — İcra ve İflâs Kanununun 292 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Alacakların bildirilmesi

Madde 292. — Alacaklılar komiser tarafından yirmi gün içinde alacaklarını bildirmeye ilânla davet olunur. İlânın birer sureti adresi belli olan alacaklılara posta ile gönderilir. İlânda hilâfına hareket edenlerin konkordato müzakeresine kabul edilmeyecekleri ihtarları yazılır.

Aynı ilânda komiser; yukardaki fıkrada yazılı müddet geçtikten sonra olmak üzere, konkordato teklifini müzakere etmek için alacaklıları muayyen bir gün ve saatte toplanmaya dâvet eder ve toplanmaya tekaddüm eden on gün içinde vesikaları tetkik edebileceklerini kendilerine haber verir.

MADDE 124. — İcra ve iflâs Kanununun 293 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Alacaklar hakkında borçlunun beyana daveti

Madde 293. — Komiser, borçluyu iddia olunan alacaklar hakkında beyanda bulunmaya dâvet eder. Komiser, alacakların varid olup olmadığı hakkında borçlunun defterleri ve vesikaları üzerinde gerekli incelemelerde bulunarak bunların neticesini aşağıdaki madde gereğince vereceği rapora derceder.

MADDE 125. — İcra ve iflâs Kanununun 298nci maddesine aşağıdaki bend eklenmiştir :

4. Konkordatonun tasdikının gerektirdiği yargılama masrafları ve ilâm harclarının tasdik kararından önce, borçlu tarafından mahkeme veznesine depo edilmiş olmak.

MADDE 126. — İcra ve iflâs Kanununun 300 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Tasdikın ilân

Madde 300. — Hüküm, kesinleşince ilân edilir; icra dairesi ile tapu idaresine, mahallî ticaret odalarına, sanayi odalarına ve borsalara ve borçlunun sıfatına göre evvelce ihbar edilmiş ise ticaret sicilli memurluğuna ve gemi sicil memurluğuna tebliğ olunur.

İlândan itibaren 287 nci maddeye göre verilen mühletin hükümleri biter.

MADDE 127. — İcra ve iflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 301 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Konkordatonun reddinden sonra iflâs ve ihtiyati haciz

Madde 301. — Konkordato tasdik olunmaz yahut mühlet kaldırılırsa alacaklılardan birinin yedi gün içinde vukubulacak talebi üzerine iflâs yolu ile takibe tabi borçlunun derhal iflâsına karar verilir.

Konkordatonun tasdikını reddeden mahkeme, teminat aramaksızın borçlunun bütün kabilihaciz mallarının ihtiyaten haczine karar verir. Bu karar masrafı avans olarak yatıran her hangi bir alacaklının talebiyle tatbik olunur. Yukardaki fıkraya göre açılan iflâs dâvası 264 ncü madde gereğince ihtiyati haczi tamamlayan merasimdir.

MADDE 128. — İcra ve iflâs Kanununun 6763 sayılı Kanunla değişik 310 ncu maddesinin 7 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

7. İflâs takibi sırasında mahkeme, iflâs idaresi veya iflâs dairesi tarafından çağırıldığı halde makbul bir mazeret olmaksızın gelmemiş ise;

MADDE 129. — İcra ve iflâs Kanununun 311nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Hileli iflâs halleri

Madde 311. — İflâsından evvel veya sonra alacaklılarını zarara sokmak kasdiyle ve hususiyle aşağıdaki suretlerle hileli muamelelerde bulunan kimse hileli müflis sayılır ve Türk Ceza Kanununa göre cezalandırılır :

1. Alacaklıların müşterek rehini makamında olan mallarını tamamen veya kısmen kaçıırır, gizler veya tahribederse;

2. Alacaklıların zararına olarak hakikata aykırı makbuzlar verir veya yazı ile borç ikrar ederse;

3. Muvazaalı satışlar, muameleler yahut bağışlamalar yaparsa;

4. Evlenme mukavelesinde hakikaten getirilmemiş bir çeyizi getirilmiş gibi tanır ve karı da bu mukaveleyi kocasının alacaklılarına karşı istimal kalkışırsa;

5. Hakikata aykırı borç ikrar etmek yahut muvazaalı muameleler ve mukaveleler yapmak suretiyle alacaklılarını zarara sokarsa;

6. Borcu mevcudu ile alacağından ziyade olduğunu bildiği halde ehemmiyetli kıymeti haiz ticari mallarını yahut fabrikasının mahsullerini hem satış gününün piyasasından, hem de malolduğu veya satın alındığı kıymetten pek aşağı bir fiyatla satmak suretiyle mevcudunu israf ederse;

7. Konkordato mukavelesi haricinde alacaklıya hususi menfaatler temin ederse;

8. Hakikate aykırı muhasebe ve sahte bilâncolarla aktifini hakikatte olduğundan fazla veya noksan gösterirse.

Bir numaralı bendde yazılı malların kıymeti 1 000 liradan aşağı ise Türk Ceza Kanununun 522 nci maddesi tathik olunur.

Bir numaralı bendde yazılı suçları yapanlar müflisin evi halkından kimseler ise müflis gibi cezalandırılırlar.

Türk Ceza Kanununun iştirak hükümleri dışında kalsa dahi, müflisin aktifini azaltmak maksadiyle ona ait menkul ve gayrimenkul malları kısmen veya tamamen saklıyan veya kaçırın ve muvazaa ile temellük eden veya bu hususlarda yataklık veya tavassut eden veya iflâs masasına müracaat ile kısmen veya tamamen asılsız alacaklarını kaydettiren veya müflisin tediyeye kabiliyetini azaltmak maksadiyle kendi adına veya müstear adla ticari faaliyetlere girişen kimseler hakkında dahi aynı cezalar uygulanır.

MADDE 130. — İcra ve iflâs Kanununun 331 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Alacaklısını zarara sokmak kasdiyle mevcudunu eksilten borçluların cezası

Madde 331. — Haciz yolu ile takip talebinden sonra veya bu talepten önceki iki yıl içinde borçlu, alacaklısını zarara sokmak maksadiyle, mallarını veya bunlardan bir kısmını mülkünden çıkararak, telef ederek veya kıymetten düşürerek hakiki surette yahut gizliyerek muvazaa yolu ile başkasının uhdesine geçirerek veya aslı olmıyan borçlar ikrar ederek mevcudunu suni surette eksiltirse, aleyhine aciz belgesi istihsal edildiği veya alacaklı alacağını istifa edemediğini ispat ettiği takdirde, üç aydan üç yıla kadar hapis ile cezalandırılır.

Konkordato mühleti talebinden önceki iki yıl içinde birinci fıkradaki fiilleri işliyen borçlu hakkında da bu hükümler uygulanır.

Zararın miktarına göre Türk Ceza Kanununun 522 nci maddesi hükümleri dahi uygulanır.

Bu suçlar alacaklının şikâyeti üzerine takibolunur.

Borçlu lehine bu hareketlere bilerek yardım ve iştirak eden kimseler, Türk Ceza Kanununun 65 nci maddesi delâletiyle bu maddeye göre cezalandırılır.

MADDE 131. — İcra ve iflâs Kanununun 332 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Aczine kendi fiiliyle sebebiyet veren veya vaziyetinin fenalığını bilerek ağırlaştırın borçlunun cezası

Madde 332. — Haciz yolu ile takip talebinden sonra veya bu talepten önceki iki yıl içinde borçlu, âdet üzere tecviz edilemeyecek bir hiffetle hareket ederek veya haddinden ziyade masraflar yaparak yahut cüretli talih oyunlarına veya basiretsizce spekülasyonlara girişerek yahut işlerinde ağır ihmallerde bulunarak aczine kendi fiili ile sebebiyet verir yahut vaziyetinin fenalığını bildiği halde o gibi hareketlerle bu fenalığı ağırlaştırırsa, aleyhine aciz belgesi istihsal edildiği veya alacaklı alacağını istifa edemediğini ispat ettiği takdirde, onbeş günden altı aya kadar hafif hapis cezasıyla cezalandırılır.

Konkordato mühleti talebinden önceki iki yıl içinde birinci fıkradaki fiilleri işliyen borçlu hakkında da bu hükümler uygulanır.

Bu suç alacaklının şikâyeti üzerine takibolunur. Borçluyu fazla borç altına girmeye veya talih oyunu ile spekülasyonlarda bulunmaya sevk etmiş yahut ağır faiz almak suretiyle za'fından istifade etmiş olan alacaklıların şikâyet hakkı yoktur.

MADDE 132. — İcra ve İflâs Kanununun 337 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :
Mal beyanı için gelmeyenlerin ve beyanda bulunmayanların ve istenen malı teslim etmeyenlerin cezası

Madde 337. — Müddeti içinde beyanda bulunmak üzere mâzereti olmaksızın icra dairesine gelmeyen veya yazılı beyanda bulunmayan borçlular, bu yüzden zarar gören alacaklının şikâyeti üzerine tetkik mercii tarafından bir aya kadar hafif hapis veya 25 liradan 1 000 liraya kadar hafif para cezası ile mahkûm edilir. Borçlunun haczi kabil mallarının alacaklının bildiği veya bilmesi lâzımgeldiği ispat olunursa borçluya ceza verilmez.

162, 209, 216 nci maddeler hükümlerine muhalefet eden müflis hakkında da iflâs idaresinin vereceği müzekkere üzerine tetkik mercii tarafından aynı ceza hükmolunur.

MADDE 133. — İcra ve İflâs Kanununa 337 nci maddeden sonra aşağıdaki madde eklenmiştir :

Ticareti terk edenlerin cezası

Madde 337 a. — 44 ncü maddeye göre mal beyanında bulunmayan veya beyanında mevcudunu eksik gösteren veya aktifinde yer almış malı veya yerine kaim olan değerini haciz veya iflâs sırasında gösteremiyen veya beyanından sonra bu malları üzerinde tasarruf eden borçlu hakkında, bundan zarar gören alacaklının şikâyeti üzerine, tetkik mercii tarafından 3 aydan 1 seneye kadar hafif hapis cezasına hükmolunur.

Birinci fıkradaki fiillerin işlenmesinden alacaklının zarar görmediğini ispat eden borçluya ceza verilmez.

Borçlunun iflâsı takdirinde birinci fıkradaki durum ayrıca taksirathı iflâs hali sayılır.

MADDE 134. — İcra ve İflâs Kanununun 340 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Borçlunun ödeme şartını ihlâli halinde ceza

Madde 340. — 111 nci madde mucibince veya alacaklının muvafakati ile icra dairesinde kararlaştırılan borcu ödeme şartını mâkul bir sebep olmaksızın ihlâl eden borçlu, bu yüzden zarara uğrayan alacaklının şikâyeti üzerine tetkik mercii tarafından beş günden bir aya kadar hafif hapis ile cezalandırılır.

MADDE 135. — İcra ve İflâs Kanununun 343 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

30 ve 31 nci maddeler hükmüne muhalefet edenlerin cezası

Madde 343. — Yalnız kendisi tarafından yapılacak olan bir işin yapılması veya bir işin yapılmaması yahut bir irtifak hakkının tahmili veya kaldırılması hakkındaki ilâm hükümlerine mâkul mazerete müstenidolunuyarak muhalefet eden borçlular, hüküm lehine verilmiş olan kimsenin şikâyeti üzerine tetkik mercii tarafından beş günden bir aya kadar hafif hapis cezasına mahkûm edilirler.

MADDE 136. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 344 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Nafaka hükmüne uymayanların cezası

Madde 344. — Nafaka vermeye mahkûm olup da ilâmda gösterilen ödeme şartlarına riayet etmeyen borçlu, alacaklının şikâyeti üzerine tetkik merciiince tarafların hal ve vaziyetlerine göre on günden üç aya kadar hafif hapse mahkûm edilir. Cezanın infazından sonra işliyecek nafaka hakkında aynı hüküm cereyan eder.

Ancak borçlu, nafakanın kaldırılması veya azaltılması hakkında dâva açmış ve borçlunun ileri sürdüğü sebepler, tetkik merciince cezanın tehiri talebini kabul ettirecek mahiyette bulunmuş olursa, bu madde hükmünün uygulanması yargılama sonucuna bırakılabilir.

MADDE 137. — İcra ve İflâs Kanununa 345 nci maddeden sonra aşağıdaki madde eklenmiştir :

Sermaye şirketlerinin iflâsını istemek mecburiyetinde olanların cezası

Madde 345 a. — İdare ve temsil ile görevlendirilmiş kimseler veya tasfiye memurları, kasden veya ihmâl ile 179 ncu maddeye göre şirketin mevcudunun borçlarını karşılamadığını bildirerek şirketin iflâsını istemezlerse, alacaklılardan birinin şikâyeti üzerine, tetkik merciince on günden üç aya kadar hafif hapis veya 1 000 liradan 10 000 liraya kadar hafif para cezası ile cezalandırılırlar.

MADDE 138. — İcra ve İflâs Kanununun 347 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Şikâyet süresi

Madde 347. — Tetkik merciince bakılan suçlardan dolayı şikâyet hakkı, suçun vukuuna ittıla tarihinden itibaren üç ay ve her halde vukuundan bir sene geçmekle düşer.

MADDE 139. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 353 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Temyiz

Madde 353. — Tetkik merciinin kararı tefhim veya tebliğ tarihinden yedi gün içinde sanık veya şikâyetçi veya Cumhuriyet Savcısı tarafından temyiz olunabilir.

Temyiz, dilekçe veya tetkik merciine zaptettirilecek sözlü beyanla olur. Depo ve lâyiha aranmaz. Dilekçe veya beyan üzerine evrak hemen Yargıtaya gönderilir.

MADDE 140. — İcra ve İflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 363 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Temyizi kabil kararlar, kötü niyetle temyiz halinde yapılacak işlem

Madde 363. — Tetkik merciinin vereceği kararlardan :

1. İlâmın icrasının geri bırakılması hakkında vukubulan talebin kabul veya reddine ve paradan gayri ilâmların infazı suretine veya 40 nci maddeye göre icranın iadesi talebinin kabul veya reddine;

2. Göreve ve yetkisizliğe;

3. Ödeme veya tahliye emirlerine veya bunların tebliğ şekline ve 71 nci maddeye müsteniden takibin iptali veya taliki talebinin ret veya kabulüne;

4. Gerek bu kanuna ve gerek diğer kanun hükümlerine dayanarak bir malın haczi caiz olup olmadığına;

5. Maaş veya ücretlerin haczinde miktara veya bunun artırılması veya eksiltilmesi taleplerine;

6. Üçüncü şahıslardaki mal ve alacağın haczinden doğan ihtilâflara;

7. İstihkak dâvalarına ve istihkak dâvalarına ilişkin takibin taliki kararlarına;

8. İştirak taleplerinin ret veya kabulüne;

9. Gayrimenkul malların ihale kararlarının feshine veya fesih talebinin reddine;

10. Sıraya dair şikâyet ve itirazın ret veya kabulüne;
11. ihtiyati haciz kararlarının kalkıp kalkmadığına;
12. Konkordato talebi üzerine verilecek mühlete karşı alacaklılar tarafından vukubulan itirazla konkordato talebinin muvafık olup olmadığına ve mühletin kaldırılmasına dair olan talebin kabul veya reddine;
13. Fevkalâde mühlet talebinin ret veya kabulüne;
14. Fevkalâde mühletin uzatılması talebinin ret veya kabulüne;
15. 356 ncı madde mucibince maaş ve mallardan tazmin suretiyle yapılacak tahsilât hakkında vukubulan şikâyetlerin ret veya kabulüne;
16. Yedieminden tazminat hakkındaki taleplerin ret veya kabulüne;

Mütaallik kararlar ile bu kanunda temyiz kabiliyeti kabul edilen kararlar tefhim veya tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde temyiz edilebilir. Şu kadar ki, 1, 2, 3, ve 5 nci bendlerde takip mevzuu alacağın; 4, 6, 7, 8, 9, 11, 15 ve 16 ncı bendlerde merci kararının taallük ettiği malın veya hakkın kıymeti; 10 ncu bendde sırası itiraza uğrıyan alacağın tutarı 250 lirayı geçmesi şarttır.

İcra kararlarının, muameleleri uzatmak gibi kötü niyetle temyiz edildiği anlaşılırsa Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 422 nci maddesi hükmü uygulanır.

Temyizi kabil olmıyan bir kararı kötü niyetle temyiz edenler hakkında dahi bu fıkra hükmü tatbik olunur.

MADDE 141. — İcra ve iflâs Kanununun 365 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Tetkik mercii'nin temyiz talebini reddetmesi

Madde 365. — Temyiz, kanuni müddet geçtikten sonra yapılır veya temyizi kabil olmıyan bir karara veya vazgeçme sebebiyle itiraz ve şikâyetin reddine veyahut müddeti geçmiş bir şikâyete taallük ederse, tetkik mercii temyiz talebinin reddine karar verir.

Temyiz eden şahıs ret kararını kabul etmezse temyiz dilekçesi diğer tarafa tebliğ edildikten sonra, karar sureti ve verilirse cevap lâyihası ile birlikte Yargıtaya gönderilir. Şu kadar ki, bu halde satış dâhil hiçbir icra muamelesi durmaz.

MADDE 142. — İcra ve iflâs Kanununun 3890 sayılı Kanunla değişik 366 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Yargıtay kararları

Madde 366. — Tetkikat, temyiz edilen karara hasredilir ve onbeş gün içinde karara bağlanır. İlgililerden biri ister ve ücretini verir veya gönderirse kararın özeti telgrafla mahalline bildirilir.

Yargıtay İcra ve iflâs Dairesinin hukuk ve ceza kararlarına karşı genel hükümlere göre ısrar olunabilir. Bu dairenin hukuka mütaallik kararları aleyhine on gün içinde karar tashihi yoluna gidilebilir. Cezaya ait kararlar hakkında Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 322 nci maddesi uygulanır.

İsrar kararları Hukuk ve Ceza Genel kurullarında acele işlerden sayılır. Bu halde Ceza Genel Kuruluna İcra ve iflâs Dairesi de katılır.

Yargıtay İcra ve iflâs Dairesinin ceza hükümlerine mütaallik kararları aleyhine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca itiraz olunabilir. Buitiraz, Ceza Genel Kurulunda İcra ve iflâs Dairesinin de iştiraki ile tetkik olunur.

Bozma kararı üzerine İcra ve iflâs işlerinde 40 ncı madde hükmü kıyasen uygulanır.

MADDE 143. — Bu kanunla değiştirilen maddelerde kullanılan ve aşağıdaki cetvelde yazılı olan terim ve deyimler, icra ve iflâs Kanununun bu kanunla değiştirilmeyen maddelerinde kullanılmış bulunan eski terim ve deyimler yerine geçmiştir.

Cumhuriyet Müddeiumumisi	: Cumhuriyet Savcısı
İstida	: Dilekçe
İtirazın ref'i (ref'i itiraz)	: İtirazın kaldırılması
Kaza Dairesi	: Yargı çevresi
Muavin	: Yardımcı
Muhakeme usulü	: Yargılama usulü
Mürüruzaman	: Zamanaşımı
Salâhiyet	: Yetki
Temyiz Mahkemesi	: Yargıtay
Zabıt (varakası)	: Tutanak

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte takip hangi safhada ise bu safhanın tamamlanmasına kadar eski kanun hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 2. — Alacaklının talebi ve ödeme emrinin tanzimi ile itiraz ve itirazın kaldırılması birinci safhayı; haciz ve haczi tamamlayan muameleler ikinci safhayı; paraya çevirme son safhayı teşkil eder.

İflâs yolu ile yapılan takiplerde iflâs kararının kesinleşmesine kadar geçen devre birinci safha; mütâakıp devre ikinci safha sayılır.

GEÇİCİ MADDE 3. — Konkordato mühletinin bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce verilmesi halinde kanunun eski 285 nci maddesinin son fıkrası hükmü uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 4. — İstihkak dâvaları haczin icrası tarihinde; iptal dâvaları da iptali istenen muamelelerin yapıldığı tarihte yürürlükte olan kanun hükümlerine tabidir.

GEÇİCİ MADDE 5. — 72 nci madde hükümleri bu kanun yürürlüğe girdikten sonra haciz ve rehnin paraya çevrilmesi yoluyla yapılmış bütün takipler hakkında uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 6. — Adalet Bakanlığı, 14 ncü maddenin ikinci fıkrasında sözü geçen Resmî Kararlar Dergisinin en geç bu kanunun yayınlanmasını takibeden bir sene içinde çıkarılmasını sağlar.

Yürürlük tarihi

MADDE 144. — Bu kanun yayımı tarihinden üç ay sonra yürürlüğe girer.

Kanunun yürütülmesi

MADDE 145. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

27 Şubat 1965

		Millet Meclisi	Cumhuriyet Senatosu
Cumhurbaşkalığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası	: 26.2.1965	1/280	1/415
Bu kanunun yayımının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası	: 27.2.1965	4/50	

Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların Cilt, Birleşim ve Sayfa numaraları :

Millet Meclisi Tutanak Dergisi			C. Senatosu Tutanak Dergisi			Millet Meclisi Tutanak Dergisi		
Cilt	Birleşim	Sayfa	Cilt	Birleşim	Sayfa	Cilt	Birleşim	Sayfa
6	113	353	20	74	749	34	27	251
22	149	205	22	13	290,291:328,	35	55	451
29	78	115:139			330:345	36	58	163:195
	83	320:330		14	350:372		60	206:223
	84	340		15	374:394 395:421,			
30	102	394:419			422:443			
				16	449:464,468:494			
				17	499:522,526:549			
				18	555:581,584:592,			
					594:641			

Millet Meclisi 461 ve 461 e ek S. Sayılı basmayazılar Millet Meclisi 78 ve 60 ncı Birleşim Tutanak dergilerine, Cumhuriyet Senatosu 481 S. Sayılı basmayazı Cumhuriyet Senatosu 13 ncü Birleşim Tutanak dergisine bağlıdır.

Bu kanunu görüşen komisyonlar : Millet Meclisi Adalet Komisyonu ile Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu.